ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၈ – ၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
လာချင်ကျေးရွာ၊ ဆော့လော်မြို့နယ်
(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ် လ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
စကားချီး	၅
လာချင်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ရာသီခွင်ပြပြက္ခဒိန်၊ အဖွဲ့အစည်းချိတ်ဆက်မှုဇယား	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်	၁၀
(၁) နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၁၁
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၂
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	၁၃
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	၁၄
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	၁၅
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	၁၆
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	၁၇
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	၁၈
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	၁၉
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၂၀
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ	၂၁
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်	
(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ	
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ	၂၃
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်ပုံမှန်စီစစ်ခြင်း	

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး ၂၄
(ဂ) အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့
(ဃ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း ၂၅
(င)အခြေခံအဆောက်အအုံများ
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း ၂၆
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ ၃၂
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၃၃
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၃၅
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ ၃၆
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း ၃၇
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း ၃၈

နောက်ဆက်တွဲ
နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၉
(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကျေးရွာ၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါး ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာန စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက် အခဲများ

ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား

ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ ၈၀

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၈၁

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၈၂

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၈၄

ကိုးကားစာရင်း ၈၉

အပိုင်း(ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်ပုံစံ

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၉၁

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခုနှစ် အထိ(၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမ ဦးဆုံးသော လူအများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါ သည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုမသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်း ချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင်ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှ လည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

လိုအပ်ချက်များကို ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းကနေ၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများစုစည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ဆက်လက်၍နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ် ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထား

ပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြု စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

မတ် လ၊ ၂၀၁၈

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
လာချင်ကျေးရွာ
ဆော့လော်မြို့နယ်

လာချင်ကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ၊ ဆော့လော်မြို့နယ်

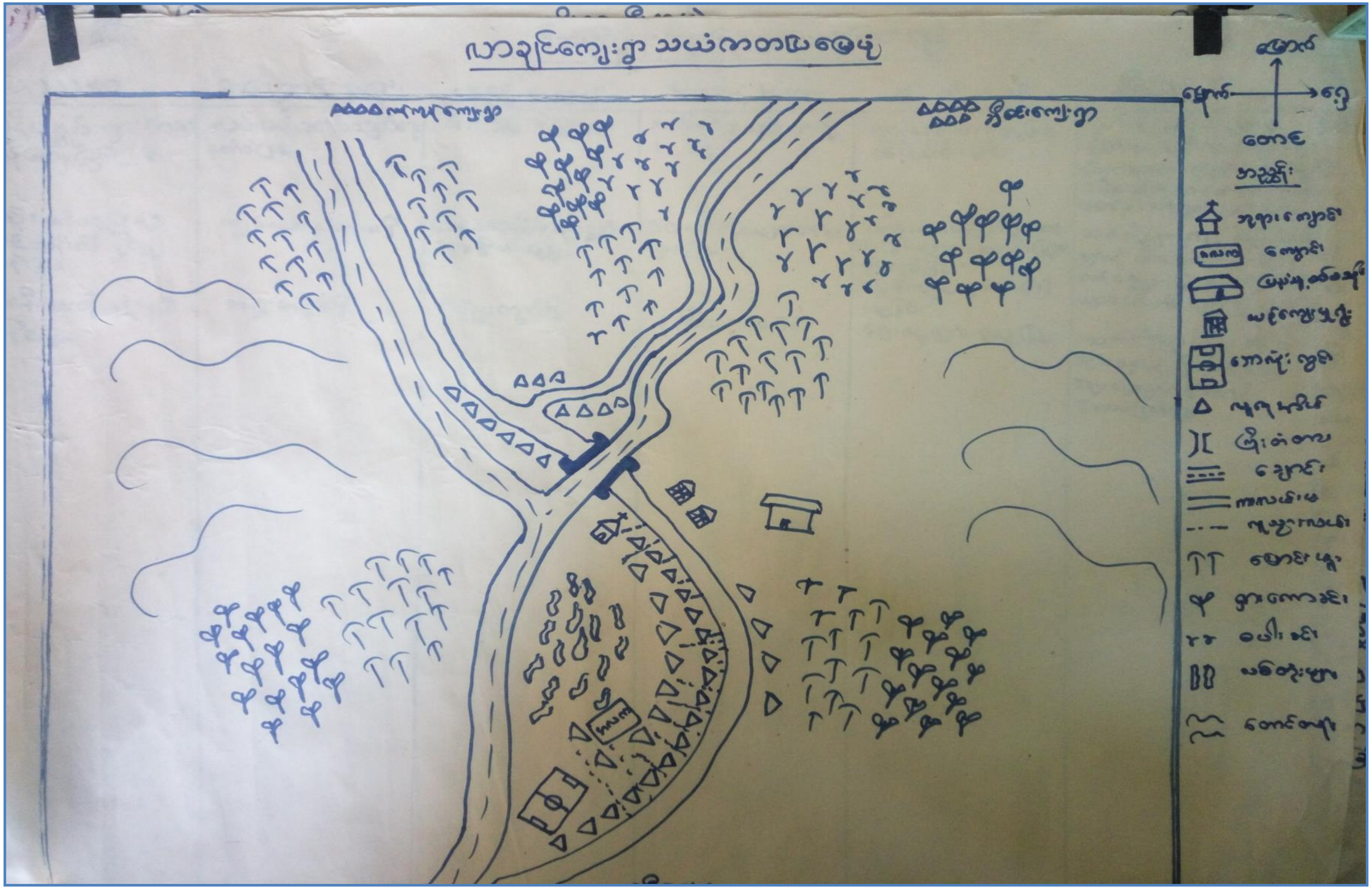

လာချင်ကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြပြက္ခဒိန်

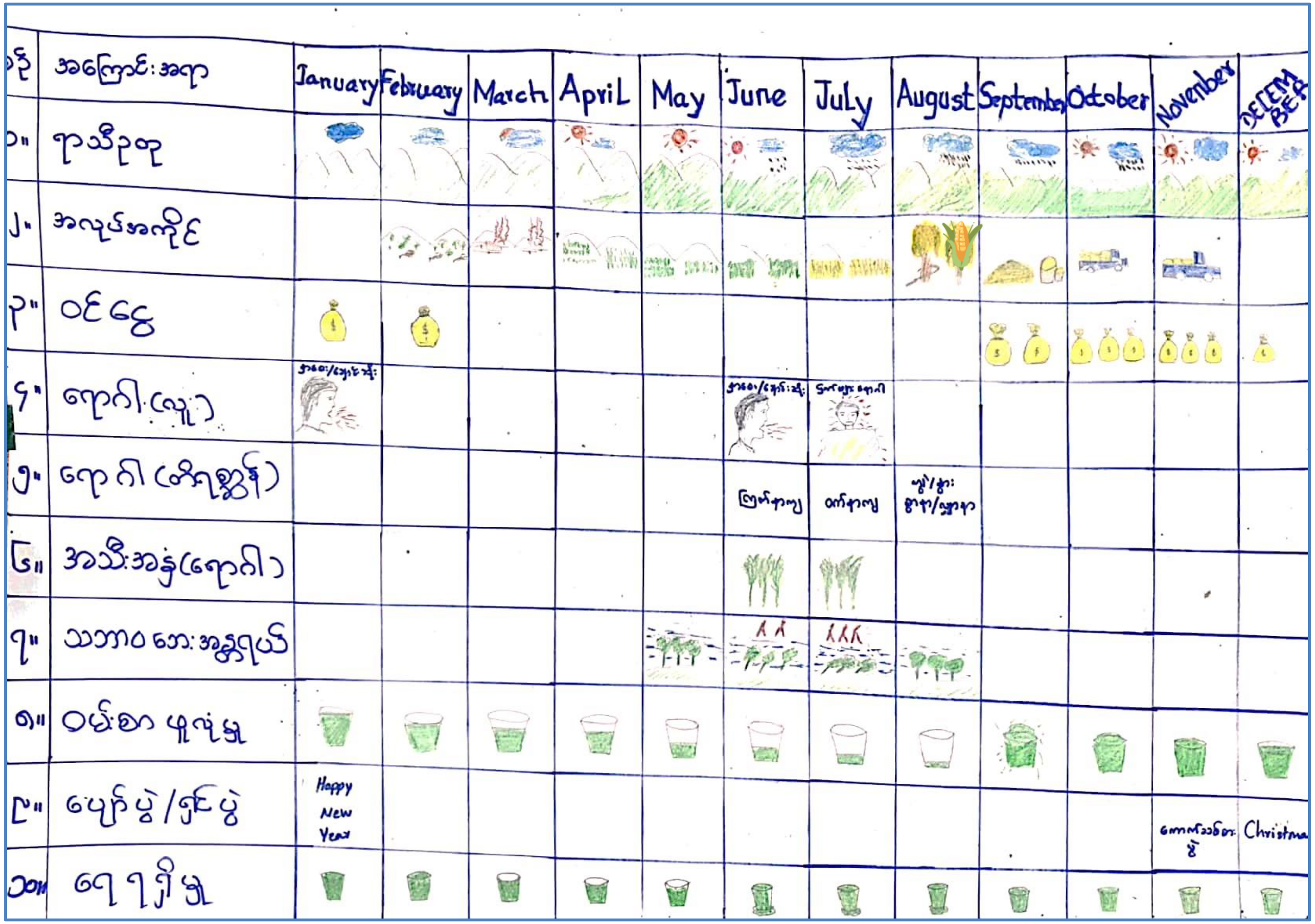

လာချင်ကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းချိတ်ဆက်မှုဇယား

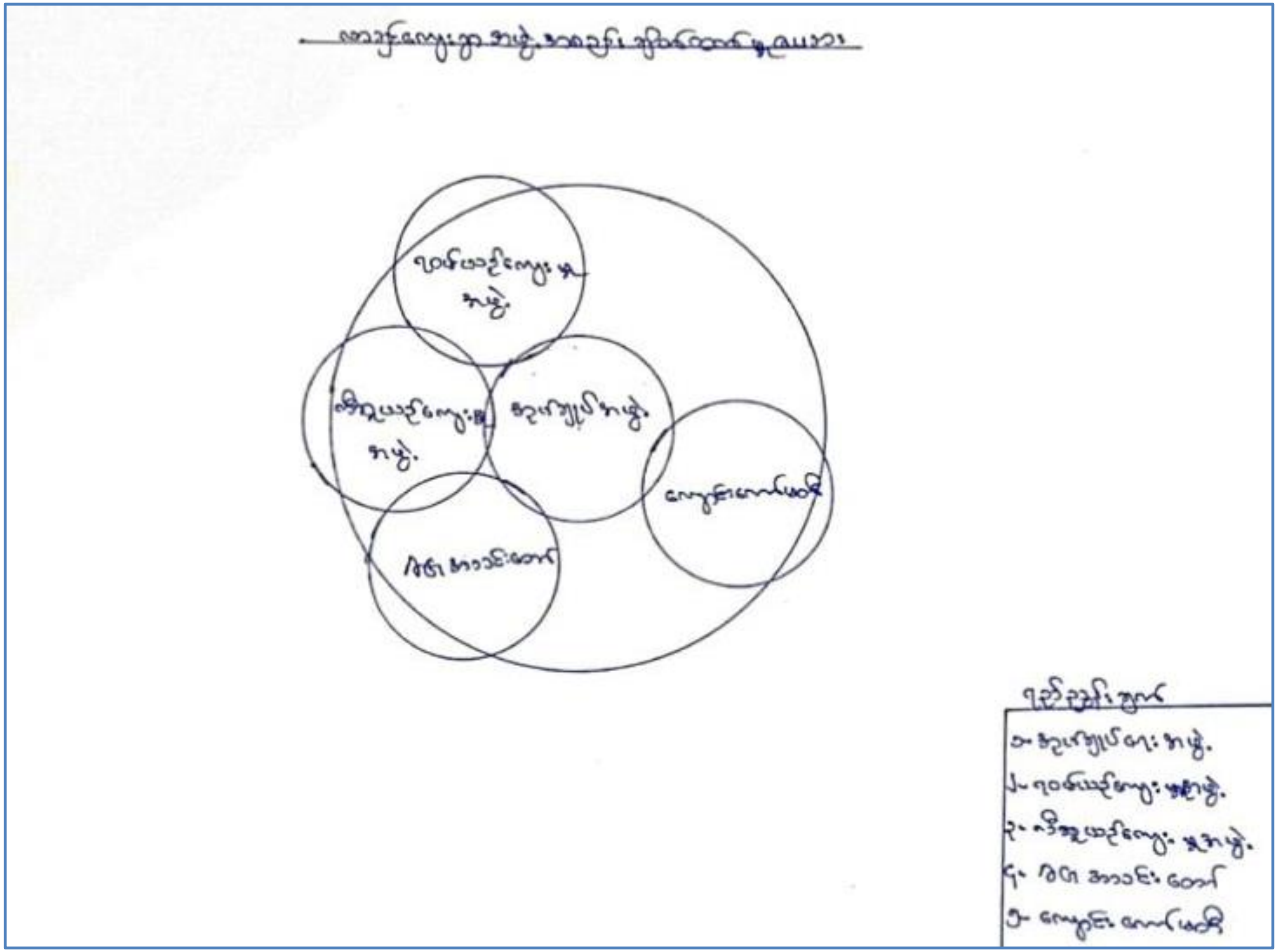

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့ အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲ ပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်း အချက် အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာ စီမံကိန်းအကောင် အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်း ပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက် လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်း လင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးအထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများ ကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက် မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs)နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိ လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ဟဲပါးသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင် ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလုပ်လာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေး စီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်း မှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့်စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

လာချင်ကျေးရွာသည် လကင်ချောင်းနံဘေးတွင် တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ ဆော့လော်မြို့နှင့် (၁၀၀)မိုင်ကျော်ခန့်ကွာဝေးသည်။ ဧရိယာစတုရန်းမိုင် (၁)မိုင်ခန့်ကျယ်ဝန်းသည်။ ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင်အထက် ပေ(၆၀၀၀)ကျော်တွင် တည်ရှိပြီး အအေးပိုသော ရာသီဥတုမျိုးရရှိသောဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။ လာချင်ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်၍ အရပ်လေးမျက်နှာတွင် တောင်တန်းများဖြင့် ဝန်းရံလျက်ရှိသည်။ တောင်ပေါ်ဒေသ ဖြစ်သည့်အလျောက် ညီညာကျယ်ပြန့်သောနေရာများမရှိဘဲ တောင်စွယ် တောင်တန်းများ ပေါများသည်။ ကျေးရွာ၏အရှေ့မြောက်တွင် ချောင်းဆုံခဲ့ပြီး စတင်စီးဆင်းလာသော လကင်ချောင်း သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအား ကွေ့ပတ်ကာ အနောက်တောင်ဘက်သို့ ကြည်လင်အေးမြစွာဖြင့် စီးဆင်းနေပါသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများအနေဖြင့် မြောက်ဘက်တွင် ကန်ကုန်ကျေးရွာ၊ အရှေ့မြောက် ဘက်တွင် ချီဝင်းကျေးရွာနှင့် အနောက်တောက်ဘက်တွင် မော်ဝီကျေးရွာတို့နှင့် နယ်နမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက်ရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

စိုက်ပျိုးနိုင်သော လယ်ယာမြေ (၈၃.၇)ကေရှိပြီး မြေဆီမြေသြဇာ ကောင်းမွန်မှုမရှိပါ။ တောင်သူအများစုသည် ပြောင်းနှင့်နှစ်ရှည်ပင်များကိုသာ အဓိကစိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ ရှားပါးသဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များနှင့် ရှားပါးသဘာဝ တိရိစ္ဆာန် မျိုးစိတ်များကို အသင့်အတင့်တွေ့ရှိရပါသည်။ ရွှေနှင့်အခြားတွင်းထွက် သယံဇာတများကိုလည်း အနည်းငယ် တွေ့ရှိရပါသည်။ သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများထုတ်ယူရောင်းချခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးမှုကြောင့် သစ်တောထုတ်ကုန် များကို အလွန်အကျွံထုတ်ယူသုံးစွဲလာခြင်းကြောင့် ယခုအခါ သစ်တော ပြုန်းတီးမှုနှင့်အတူ ဒေသ ၏ရေအရင်းအမြစ်ကိုပင် ထိခိုက်သက်ရောက်လာပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၆၀)စုရှိသည်။ ကျား(၁၇၆)၊ မ(၁၈၃)ဦး စုစုပေါင်း (၃၅၉)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်၏ ပျမ်းမျှလူဦးရေမှာ (၆)ဦးနှုန်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း ကချင်တိုင်းရင်းသားများ ဖြစ်ကြသည့် ရဝမ်နှင့် လီဆူတိုင်းရင်းသားများသာ နေထိုင်ကြသည့် ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ ကျား(၉၉)၊ မ(၁၁၇)ဦးရှိပြီး ကျေးရွာရှိ

စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏(၆၀)%ရှိသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအမျိုးသားဦးရေသည် (၂၇)%ရှိပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသမီးဦး ရေမှာ (၃၂)% ရှိပါသည်။

အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၆၀)%ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ် အသင့်အတင့်ရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ကာ ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကောင်းများအဖြစ် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များနှင့် လူကြီး၊ ကျား/မအားလုံး လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များနှင့် ကျေးရွာ၏ သဘာဝသယံဇာတများကို အကျိုးရှိစွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုမည်ဆိုပါက ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ရေးကို ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်အောင်အချိန်တိုအတွင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာ၏အဓိကဝင်ငွေအဖြစ် နှစ်ရှည်ပင်များစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ဆေးဘက်ဝင်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများမှ ရရှိပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေ အနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းသည်။ ဓနအဆင့် သတ်မှတ်မှုအရ အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိအိမ်ထောင်စု သည်(၁၇)%ရှိပြီး ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု (၈၃)% ရှိပါသည်။

အဆင်ပြေသည့် (၁၇)%ရှိသော အိမ်ထောင်စုများသည် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု(၁၈.၇)% ရှိပြီး နှစ်ရှည်ပင် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းအပြင် အရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်း(ကုန်စုံဆိုင်)၊ ခရီးသည်များနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ ဆောင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို အဓိကလုပ်ကိုင် ကြပါသည်။

အဆင်မပြေသည့် (၈၃)%ရှိသောအိမ်ထောင်စုများမှာ စိုက်ပျိုးမြေ(၈၁.၃)%ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး အဓိက ဝင်ငွေအဖြစ် ဆေးဘက်ဝင်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ရောင်းချခြင်း၊ နေ့စားလိုက်ခြင်း၊ ပြင်ပတွင် ထွက်၍ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ကျပန်းလုပ်ခြင်းနှင့် ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီ ဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် ဖြေရှင်းကြရသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် သစ်ခုတ်လုပ်ငန်း၊ သစ်ခွဲလုပ်ငန်း၊တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေး၊ မုဆိုးလုပ်ငန်း၊ နေ့ထွက်(နေ့စား)လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ သစ်ခုတ်လုပ်ငန်း၊ပုဂ္ဂလိကစိုက်ခင်းများတွင် အငှားဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး မုဆိုး၊ ဂိုင်းထောင် (သားကောင်ထောင် ဖမ်းသည့်အလုပ်တောဝက်၊ တောကြက်၊ ဂျီ၊ ဆတ် စသည့်) လုပ်ငန်း များလည်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။

အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသော ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု (၆)ဦးတို့မှာ အမှန်တကယ် အကူအညီလိုအပ်နေသူများဖြစ်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင်းမူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသော လူငယ်လူရွယ်များရှိကြပြီး ခိုးမှုနည်းငယ်ရှိသည်။ ယင်းမူးယစ်ဆေးဝါးမှာ ကျေးရွာရှိ လူငယ်လူရွယ်များကို ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသည်။

အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ကျွမ်းကျင်ပညာရပ်မတတ်မြောက်ခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာ အားနည်းမှုကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသူ/ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ မွေးကင်စကလေးငယ်များအသေအပျောက်နည်းပါးသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် မွေးကင်းစကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးများအား အခါအားလျော်စွာ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးတိုက်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပေးသည်။

ကျေးရွာအတွင်း အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်လူရွယ်များနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု မရှိသလောက်နည်းပါးနေသေးသည်။ မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၁၀၀)မိုင်ကျော် ကွာဝေးပြီး၊ ဆေးဆိုင်များနှင့် လက်လှမ်းမှီမှုမရှိသောကြောင့် ကျေးရွာဆေးပေးခန်း နှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း များ အမြန်ဆုံးချပေးရန် လိုအပ်နေပါသည်။

ကျေးရွာသားများသာမာန်အားဖြင့် ကျန်းမာကြသော်လည်းအခြေခံကျန်းမာရေး အသိပညာပေးမှုများ၊ ကလေး၊ လူကြီး၊ အမျိုးသမီးမကျန် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကုသရေးအပိုင်းတွင် နှောင့်နှေးလျက်ရှိသေးသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေအနေဖြင့် စိမ့်စမ်းနှင့်ချောင်းရေများကိုသာအဓိက အသုံးပြုကြပြီး မိုးရာသီတွင် ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ အနည်းငယ်တွေ့ရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ဝေးလံခေါင်ဖြားသည့် တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်၍ ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းမှာ အတော်နိမ့်ပါးမှု ရှိနေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံ အရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ထားကြသော်လည်း ဘွဲ့ရအရေအတွက် အလွန်နည်းပါးနေသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းခွဲအဆင့်ထိ သာသင်ယူတတ်မြောက်နိုင်သည်။ အထက်တန်းအဆင့်ကို မြို့ပေါ်ကျောင်းများတွင်သွားရောက်သင်ယူကြရပါသည်။ သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ အလွန် နည်းပါးနေသေးသည်။

(စ) ကျား/မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

ပညာရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များအရ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းတွင် အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် ()ဦးနီးပါးများနေပြီး အထက်တန်း၊ တက္ကသိုလ်နှင့် ဘွဲ့ရများတွင် အနည်းငယ်သာ ကွာဟမှုရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာသင်ကြားရေးအပိုင်း၌ အမျိုးသမီးများ အမျိုးသား များနဲ့တန်းတူ အခွင့်အရေးရကြသည်။

သို့သော် အချို့အလုပ်အကိုင်များနှင့် နေ့စားလုပ်ငန်းခွင်တွင် တစ်နေ့တာ ကုန်ဆုံးခြင်း၊ ခွန်အား စိုက်ထုတ်မှုတူသော်လည်း လုပ်ခလျှော့ပေးခြင်းခံရလျက်ရှိသည်။ ရပ်ရေးရွာရေးကိစ္စများ၌ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်နိုင်မှု အခွင့်အရေးနည်းပါး၍ အမျိုးသမီးဆိုင်ရာအဖွဲ့များလည်းမရှိပါ။ ကျေးရွာအတွင်း အမျိုးသမီးများ လူကုန်ကူးခံရမှုမရှိပေ။

ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ် ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုမရှိပေ။ ကျား/မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ၊ လူ့အခွင့်ရေးသင်တန်းများ၊ အမျိုးသမီး စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား/မတန်းတူညီမျှမှုနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ် လာနိုင်ပါသည်။

အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသားဦးရေ(၉၉)ဦး၊ အမျိုးသမီးဦးရေ(၁၁၇)ဦးရှိသောကြောင့် အကယ်၍ ရပ်ရေးရွာရေးတွင် အမျိုးသမီးကဏ္ဍကို ပြစ်ပယ်ထားပါက ကျေးရွာ၏လုပ်သားအင်အား (၅၄)% ဆုံးရှုံး မည်ဖြစ်သည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာတွင် ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကို အခြေခံထားသော အဖွဲ့အစည်းများ ရှိပါသည်။ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းတွင် အသင်းတော်ဆိုင်ရာ မိခင်အဖွဲ့၊ ဖခင်အဖွဲ့နှင့် လူငယ် အဖွဲ့တို့ပါဝင်သည်။ ၄င်းအဖွဲ့အစည်းများသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာ သာရေးနာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို အဓိဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ကျေးရွာ၏ လူမှုရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့အစည်းတွင် ရဝမ်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့နှင့် လီဆူး ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့များ ပါဝင်ပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် ကျေးရွာ၏သာရေးနာရေး များကို အဓိကဆောင်ရွက်ကြပြီး ကျေးရွာလူထုအပေါ် ဩဇာကြီးမားသည့် အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စီပွားရေးအဖြစ် ရှားကောပင်များကို စိုက်ပျိုးပြီး စားသုံးရန်အတွက် ပြောင်းဖူးနှင့် အခြားသီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ သို့သော်လည်း တောင်ကုန်းတောင်စောင်းပေါ်များပြီး မြေဆီမြေသြဇာ ကောင်းမွန်မှု မရှိသဖြင့် သီးနှံထွက်ရှိမှုနှုန်း နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

လမ်းခရီးဝေးကွာပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနစသည့် အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများ၏ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးမှုအားနည်းသည်။ တောင်စောင်းများပေါ်တွင် ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးကြရသဖြင့် မြေဆီမြေသြဇာ ပြုန်းတီးမှုမြင့်မားသည့်အတွက် လှေကားထစ်စိုက်ခင်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါက ကျေးရွာစိုက်ပျိုးရေး အတွက် လွန်စွာအကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ထွန်း ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဒေသဆိုင်ရာမွေးမြူရေးတိရိစ္ဆာန်များကိုသာ မွေးမြူကြပြီး နွားနောက်ကောင်ရေ(၅၄)၊ ဝက်(၇၁)ကောင်၊ ကြက်(၃၁၀)ကောင်နှင့် ဘဲ(၂၂)ကောင် ရှိပါသည်။ မွေးမြူရာတွင် အများစုကို မိသားစုများ၏ စားဝတ်နေရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စရပ်များ၌အသုံးပြုရန်အတွက် မွေးမြူကြသည်။ ငါးမွေးမြူခြင်း မရှိဘဲ မြစ်၊ ချောင်းများမှ ဖမ်းယူစားသုံးခြင်းများသာ တွေ့ရှိရပါသသည်။စီးပွားရေးအရ တွက်ခြေ မကိုက်သောကြောင့် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မှု မရှိပေ။

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ဈေးရောင်းခြင်း၊ ဆေးဘက်ဝင်သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများ၊ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)နှင့် အမဲလိုက်ခြင်း၊ နေ့စားလုပ်ငန်း တို့ဖြစ်ကြသည်။ လုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားကိုလိုက်၍ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ လက်လုပ်လက်စားမိသားစုများမှာ ရာသီဥတုအခြေအနေပေါ်တွင် မူတည်ပြီး အချိန်ကာလ အလျောက် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားကို ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူ(၆၀)%ရှိပြီး ကျေးရွာအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် အသင့်အတင့် ကောင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း အချို့ကို ဝန်ဆောင်မှု ရှိသော်လည်း အချိန်ပေးနိုင်မှုအားနည်းခြင်း၊ စားဝတ်နေရေးအခြေအနေကြောင့် ရွာသား အများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများသို့ တက်ရောက်နိုင်ခြင်းမရှိချေ။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် ပြောင်းဖူးခင်းများကို ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးသဖြင့် သစ်တောများပြုန်းတီးခြင်း ဓာတ်မြေသြဇာ အသုံးပြုခြင်းများကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး

ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် ချောင်း၊မြောင်းပေါ်များပါသည်။အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ စိမ့်စမ်းရေကိုအသုံးပြုကြသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ဗူးခွံ၊ ပုလင်းခွံများ စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ကျေးရွာသည် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထားအရ ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင်အထက် အမြင့် ပေ(၆၀၀၀)အကွာတွင် တည်ရှိပြီး မြစ်နှင့်ဝေးခြင်း၊ မြို့နယ်အတွင်းအမြင့်ပိုင်းတစ်နေရာတွင် တည်ရှိခြင်း ၊သစ်တောများခုတ်ခြင်းတို့ကြောင့် ချောင်းရေကြီးခြင်းနှင့်ချောင်းပြိုကာကျေးရွာကို ဆိုးရွားစွာထိခိုက်မှု ရှိပါသည်။ တောင်တန်းထူထပ်သော ဒေသဖြစ်ခြင်း၊ ကုန်တွင်းပိုင်း ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် မုန်တိုင်းအန္တရာယ်နည်းပါးပြီး အားပျော့သောမုန်တိုင်းများသာ ဝင်ရောက် လေ့ရှိသည်။ တောင်တန်းဒေသဖြစ်သည့်အတွက် မိုးများခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် နှောင့်နှေးမှုဖြစ်ပေါ်စေသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို ရယူသုံးစွဲလိုသော်လည်း အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မရှိခြင်း၊လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ(၇)မရရှိ ခြင်းအတွက် အခက်အခဲရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ပုဂ္ဂလိကငွေချေးလုပ်ငန်းများလည်း မရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် ၁၁၀'×၂၅'×၂၄'အရွယ်အစားရှိသော (RC) အလယ်တန်းခွဲကျောင်းဆောင် ရှိပြီး မူလတန်းတွင်(၅၂)ဦး၊ အလယ်တန်းတွင်(၅၀)ဦးနှင့် စုစုပေါင်း ကျောင်းသား /ကျောင်းသူ (၁၀၂)ဦးတက်ရောက် ပညာသင်ကြားလျက်ရှိသည်။ အထက်တန်းကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားများ သည် ကျေးရွာနှင့် (၁၀၀)မိုင်ကျော်ကွာဝေးသော ဆော့လော်မြို့ပေါ်ရှိ အထက်တန်းကျောင်း တွင်လည်းကောင်း မြစ်ကြီးနားမြို့သို့လည်းကောင်းသွားရောက် ပညာသင်ကြားနေကြရသည်။

ကျေးရွာတွင် ဆရာ/မများနေထိုင်ရန် ဝန်ထမ်းအိမ်ယာများလည်း မလုံလောက် သောကြောင့် ဆရာ/ မအချို့အား ကျေးရွာမိဘများ၏ နေအိမ်များတွင် နေထိုင်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက် ပေးနေရပါသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာ အခမ်းအနားများဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ရာတွင် ခန်းမဆောင် လည်းလိုအပ်လျက်ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိသည့်အတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု အားနည်းလျက်ရှိပါသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာ အသုံးပြုကြပြီး ယင်ကြောင့် ဆက်စပ်ဖြစ်တတ်သော ရောဂါ များဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအပန်းဖြေအနားယူနိုင်သည့် နေရာများမရှိပါ။ လူမှုရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ စနစ်တကျ ပျိုးထောင်မှုလိုအပ်နေခြင်း၊ လူငယ်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများလက်လှမ်းမမီခြင်း၊ ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်မှုအပိုင်းတွင် မပါဝင်နိုင်ခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့အားငယ်တတ်ခြင်း၊ တာဝန်ယူမှုအားနည်းခြင်း၊ မပွင့်လင်းခြင်းတို့ကြောင့် လူငယ်၏အခန်းကဏ္ဍသည် မှေးမှိန်လျက်ရှိသည်။ လူငယ်ဦးဆောင် ပြုလုပ်သော ရိုးရာပွဲ များမရှိသလောက်ပင်။ ကျေးရွာတွင် အစဉ်အဆက်က လုပ်ဆောင် ထိန်းသိမ်းလာခဲ့ကြသော အချို့ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာများ အယူသည်းရှေးရိုးစွဲ ကျေးရွာဦးဆောင်များအချို့ကြောင့် ပျောက်ကွယ်မှုများရှိခဲ့သည်။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် ခရစ်ယာန် ဘာသာကို ကိုးကွယ် ယုံကြည်ကြသည့်အလျောက် ဘာသာရေးပွဲတော်များကို တစ်ရွာလုံး သိုက်သိုက်မြိုက်မြိုက် ပါဝင်ဆင်နွှဲကြသည်။ ကောက်သစ်စားပွဲတော်၊ ခရစ္စမတ်ပွဲတော်၊ ရှင်ပြန် ထမြောက်ခြင်းပွဲတော်များတွင် ရပ်ထဲရွာထဲ၊ ဘုရားကျောင်းဝင်းထဲ ခြိမ့်ခြိမ့်သဲစည်ကားပါသည်။

လူငယ်များ ကျေးရွာ၏ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၌ အထိုက်အလျောက်သာပါဝင်မှု ရှိသည်။ ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်ပါဝင်မှုမရှိဘဲ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုအားနည်းသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လူကြီးလူငယ် မူဝါဒအားပြိုင်မှု၊ ကျားမခွဲခြားမှုများရှိသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူငယ်များ စိတ်ဝင်စားမှု ရှိကြသည်။ လူမှုရေးနှင့် ဘာသာရေးတွင်အတူတကွ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြသည်။ လူငယ်အုပ်စုအတွင်း လူမျိုးရေးနှင့် အမျိုးသားရေး ကွဲပြားစွာသိမြင်နိုင်မှု အားနည်းခြင်းကြောင့် အမျိုးသားရေးအုပ်စုနှင့် လူမျိုးရေးအုပ်စု အားပြိုင်မှု ရှိနေသည်။ ယုံကြည်ချက်နှင့် ရပ်တည်ချက် ကွဲပြားမှုရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် ဖုန်း၊ အင်တာနက်နှင့် လူမှုကွန်ယက်ကို အသုံးမပြုနိုင်ပါ။ စက်ရုံအလုပ်ရုံ မရှိခြင်း၊ အခြေခံပညာအားနည်းခြင်း၊ ကျေးရွာ၏ အခြေခံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ထွန်းမှု အားနည်းခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရပ်များတတ်မြောက်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် လူငယ်လူတန်းစား အုပ်စုအတွင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းရှားပါးမှုပမာဏကြီးမားသည်။

ကျေးရွာ၏အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသော လူငယ် လူရွယ်များ၏ ခံယူချက်၊ ရပ်တည်ချက်များ၊ အခြေခံပညာနှင့် ကျွမ်းကျင်ပညာရပ်များ၊ အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းများနှင့် အကျင့်စာရိတ္တများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ပြုစုပျိုး ထောင်ထိန်းသိမ်းပေးရန် အထူးလိုအပ်လျက်ရှိသည်။ လူငယ်များအသိပညာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ စွမ်းဆောင်မှု စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရေး အတွက် လူငယ်စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်သင်တန်းများ အခါအားလျော်စွာ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ နှစ်စဉ်ပြုလုပ် ပေးရန်လိုအပ်သည်။ လူငယ်များအတွင်း စာဖတ်တတ်သောအလေ့အထ ထွန်းကားလာစေရန်နှင့် စာပေ ချစ်မြတ်နိုးတတ်သော အကျင့်ကောင်းများဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာစေရန် စာကြည့်တိုက်များ ဆောက်လုပ် ပေးခြင်း၊

သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများမှ အထောက်အပံ့ကောင်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်နေပါသည်။

(ဈ) အခြေခံ အဆောက်အဦး – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာသည် မြို့နှင့်အလှမ်းကွာဝေးပြီး တောတောင်များ၊ရှိများ၊ချောက်များပေါများခြင်း ၊ ရှိသောကားလမ်းနှင့်ဆိုင်ကယ်လမ်းများမှာလည်း မြေသားသာဖြစ်သောကြောင့် ပွင့်လင်းရာသီတွင်သာ ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီများ သွားလာရ လွယ်ကူပြီး မိုးတွင်းများတွင် ရွှံ့နွံ၊ ဗွက်များပေါများခြင်းနှင့် မြေပြိုခြင်းတို့ကြောင့် မြို့နယ်အတွင်း အခြားကျေးရွာ/ရပ်ကွက်များသို့ ကား၊ ဆိုင်ကယ်တို့ဖြင့် ဆက်သွယ်သွားလာနိုင်ရန်မလွယ်ကူပါ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လမ်းအားလုံးမှာ မြေသာလမ်းများဖြစ်ကြပြီး ရွာတွင်းလမ်းအရှည် စုစုပေါင်း(၁)မိုင်ခန့်ရှည်လျားသည်။ ကုန်သွယ်ရေးအတွက် ရေကြောင်း၊ မီးရထား မရှိသောကြောင့် ကား၊ ထော်လာဂျီနှင့် ဆိုင်ကယ်များကိုသာ အသုံးပြုကြသည်။

ကျေးရွာတွင် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမရှိသည့်အတွက် ကျေးရွာအတွက် မီးလင်းရေးကို တစ်အိမ်သုံး ဆိုလာများနှင့် တနိုင်တပိုင် ရေအားလျှပ်စစ်မီးဖြင့် တပ်ဆင်အသုံးပြုကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းလိုင်းများမရရှိသည့်အတွက် သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အလွန့်အလွန်ပင် အားနည်းနေပါသည်။

(ည) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ခိုးမှုအနည်းအကျဉ်းဖြစ်လေ့ရှိသည်။ ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးမပြုနိုင်ကြသဖြင့် လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်မသိရှိနိုင်ပါ။ကျေးရွာတွင် ဖုန်းလိုင်းဆက်သွယ်မှု မရှိသော်လည်း ဌာနေပြည်သူ့စစ်နှင့် ဒေသပြည်သူ့စစ်စခန်းများ တည်ရှိသော ရွာဖြစ်သည့်အတွက် ကျေးရွာလူထု တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှုအတွက် စိုးရိမ်ရန် မလိုပါ။ မြို့နှင့်အလှမ်းကွာဝေးသောကြောင့် မြို့နယ်ရဲစခန်းများနဲ့ ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအတွက် အစီအစဉ်သီးသန့် ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိပါ။

၅။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာလူဦးရေ၏(၆၀)%မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရပညာတတ်များနှင့် လူငယ်လူရွယ်များကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပြီး လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေမည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အမြင်ရှိသော လူကြီး၊ လူငယ်များပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းကာ ကျေးရွာ၏ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းနေသော အခြားကဏ္ဍများကိုလည်း ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် မြေလွတ်၊ မြေလတ်၊ မြေရိုင်းများရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရန် ယာဧကေ(၈၁.၂)နှင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေ (၂.၅)ဧက ရှိသည်။ ချောင်းမြောင်းများ ပေါများသော်လည်း စိုက်ပျိုးရန်အတွက် သင့်တင့်သော မြေဆီမြေသြဇာမရှိပါ။ ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာမှ ပြောင်းနှင့်စပါး အဓိကထွက်ရှိသည်။ စာသင်ကျောင်းဝင်းမှာ ကျယ်ပြန့်ပြီး မြေနေရာအလွတ်များရှိသည့်အတွက် ဟောခန်း(ခန်းမ)၊ ဆရာ/မများနေရန် ဝန်ထမ်းဆောင်များ ဆောက်လုပ်ရန် အဆင်ပြေသည်။ မြေလွတ်၊ မြေရိုင်းများပေါများ၍ စားကျက်မြေများ ဖော်ဆောင်နိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အသင်း၊ အဖွဲ့အစည်းများမရှိသော်လည်း တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်မည့် အမျိုးသမီးများစွာ ရှိနေပါသည်။ ၎င်းတို့အား အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အသင်း အဖွဲ့အစည်း များ ဖွဲ့စည်းပေးကာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ ရေးရာသင်တန်းများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပြီး လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ အမျိုးသမီးကဏ္ဍပြန်လည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာကောင်းမွန်ရေးအတွက် သွင်းအားစုများ လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းသည်။ သွင်းအားစုများအား ရရှိနိုင်သော်လည်း တောင်သူများအနေဖြင့် ငွေကြေး အဆင်မပြေခြင်း များကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် ငွေကြေးချေးယူနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများလည်းမရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတအတွက် အသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲ များ လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း များမှမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင်း လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများသည် ဟောပြောပွဲများ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနတို့ ပူးပေါင်း၍ ကျေးရွာလူငယ် လူရွယ်များ၊ အမျိုးသမီးများကို စွမ်းရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ လူအခွင့်အရေးသင်တန်းများ အမျိုးသမီးဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ စာပေဟောပြောပွဲများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အလုပ်အကိုင် သင်တန်းများ အဆက်မပြတ် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှု ပြဿနာကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ကူညီဖြေရှင်းနိုင်ပြီး အခြားတစ်ဖက်မှလည်း လူငယ်လူရွယ် များနှင့် အမျိုးသမီးများ၏ အသိပညာ၊ ခံယူချက်၊ ရပ်တည်ချက်များနှင့် အကျင့်စာရိတ္တ ပိုမို ကောင်းမွန် လာစေ၍ ကျေးရွာ၏လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး ကျေးရွာအားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် (၅)နှစ်တာကာလကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

က.၁ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း သက်မွေးပညာသင်တန်းများမှတဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအခြေအနေကို ပိုမိုတိုးတက်မှု ရရှိစေမည်။

က.၂ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတဆင့် လူငယ်လူရွယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ပြန့်လာစေရမည်။

က.၃ ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားတိုးတက်လာစေရမည်။

က.၄ ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များမှ လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများကို အပြည့်အဝ အသုံးပြုလျက် တက်ကြွသော လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၊ အဖက်ဖက်မှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော လူမှုဝန်း ကျင်တစ်ခုကို အချိန်တိုအတွင်းဖော်ဆောင် အောင်မြင်နိုင်ရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွား ကြပါမည်။

ခ.၁ ကျေးရွာတွင် ငွေအရင်းအနှီး၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ အရင်းအနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းပြီးမြောက် ထားသူများ မှတဆင့် ရရှိထားသော နည်းပညာ များကို ပြန်လည်မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်းများ အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

၈.၂ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ပိုင်ဆိုင်လိုမှု(ပုံစံ-၇)လျှောက်ထားလိုသူများ၏ မြေယာသမိုင်း၊ အချက်အလက်များ၊ နယ်မြေအပိုင်းအခြားများကို တိတိကျကျ ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် မြေစာရင်းဌာနသို့ တင်ပြပြီးဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ ကျေးရွာ၏ မြေယာကော်မတီကို ကျစ်လစ်ခိုင်မာစွာ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းပြီး မြေယာကိစ္စရပ်များကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ တိကျစွာ ကိုင်သွယ်ဆောင်ရွက်မည်။ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများကို စီစစ်၍ နွားနောက်စားကျက်မြေများ ဖော်ဆောင်သွားမည်။ သီးနှံအထွက်တိုးစေရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို တင်ပြတောင်းခံပြီး စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ၊ စက်ကိရိယာများ အရစ်ကျဝယ်ယူငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၈.၃ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် လူငယ်များကို ကျေးလက်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းများ၊ လူ့အခွင့်အရေး သင်တန်းများ၊ အမျိုးသမီးအိမ်တွင်းမှုသင်တန်းများနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများ ပို့ချ သင်ကြား နိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ပြီး အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်လူရွယ်အုပ်စုများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်သွားပါမည်။ ပြန်ကြားရေဝန်ကြီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စာပေဟောပြောပွဲများကို ကျေးရွာအတွင်း နှစ်စဉ်ကျင်းပ နိုင်ရေး အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ လူငယ်လူရွယ်များ အကြားစာဖတ်သောအလေ့အကျင့် ဖြစ်ထွန်းလာအောင် စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ကာ ဆောင်ရွက်မည်။ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများ၊ လိုအပ်လျက်ရှိသော ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းများတည်ဆောက်နိုင်ရေး၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများ၊ ဆေးဝါးများ အလွယ်တကူရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာမှ ဘွဲ့ရလူငယ် လူရွယ်များအား ကျေးရွာ ၏တထောင့် တနေရာမှ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုပြုနိုင်ရန် သူနာပြုနှင့် သားဖွား သင်တန်းကျောင်း များ တက်ရောက်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်တင်ပြသွားပါမည်။ ကဏ္ဍပေါင်းစုံမှ လူငယ်လူရွယ်များနှင့် အမျိုးသမီးများအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းများ တက်ရောက် စေခြင်း၊ စာရင်းအင်း သင်တန်းများ တက်ရောက်စေခြင်း၊ စာပေဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ စာဖတ်တတ်သော အလေ့အထ ထွန်းကားစေခြင်းဖြင့် လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုထွန်းကားလာ အောင်ဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာအခြေ ပြုအားလုံးပါဝင်သော စုပေါင်းဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကို အခြေခံပြီး လူသားအရင်းအမြစ် ကောင်းများကို အပြည့်အဝအသုံးပြုခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော အုပ်ချုပ်မှုစနစ်တစ်ခုကို ထူထောင်သွားမည်။ ကျေးရွာတွင် မူးယစ် ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေနိုင်သော ဆေးဝါးများ ၏ အကျိုးအဖြစ်များနှင့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ၊ ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ်များအား လူငယ်များအကြား အသိပညာပေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာရပ်ကွက်မှစ၍ မူးယစ်ဆေးဝါးလက်လီ၊ လက်ကားရောင်းချသူများကို ဖော်ထုတ်၍ထိရောက်စွာ နှိမ်နင်း အရေးယူ ဆောင် ရွက်သွားမည်။ နိုင်ငံတော်အဆင့်မှ မူဝါဒများချမှတ်ပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်

လွှတ်တော်သို့တင်ပြမည်။ အခြားတစ်ဖက်မှလည်း အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ၊ အလုပ်အကိုင်သင်တန်းများ ပြုလုပ်၍ ပြန်လည် ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ရန် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဌာနသို့ ချိတ်ဆက်၍ ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အားကစားနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် မြို့နယ်အား/ကာဌာတို့နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို ဆွေးနွေးသွားမည်။ အား/ကာဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ လိုအပ်သောနည်းပညာ၊ အားကစားပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သွားမည်။ ရက်တို/ရက်ရှည်သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်၍ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွား မည်။

၁.၄ မဟာဓာတ်အားလိုင်းသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်ပြီး ဆောင်ရွက် သွားမည်။ လိုအပ်ပါက ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းပြီး တစ်ရွာလုံးမီးလင်းရေးအတွက် ကျေးရွာ လူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။ လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မီးလင်းရေးအတွက် အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပြီး အကြံဉာဏ်နှင့် အထောက်အပံ့များရယူသွားမည်။ ဓာတ်အားလိုင်းတပ်ဆင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းဆောင်ရွက်ရန် အတွက် ကျေးရွာလူငယ်များကို သင်တန်းပေးခြင်း၊ ခန့်အပ်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လျှပ်စစ်ဌာနသို့ တင်ပြမည်။ ကျေးရွာတွင် လိုအပ်နေသော ကျောင်းခန်းမဆောင်နှင့် ဝန်ထမ်းနေအိမ်များအတွက် တင်ပြပြီး နည်းပညာ၊ ငွေကြေး၊ စက်ကိရိယာ၊ ယန္တရားနှင့် အခြား အထောက်အပံ့များအတွက် ပညာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျောင်းအကျိုး တော်ဆောင်အဖွဲ့၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ကျေးရွာအာဏာပိုင်များနှင့် ရွာလူထုတို့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာခန်းမဆောင်တစ်ခုကိုလည်း အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ တာဝန်ရှိသူများကိုယ်တိုင် ကွင်းဆင်း လေ့လာ၍ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းကိုရှာဖွေဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ကြသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စီစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိမှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး

အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ် ကာလ အတိုင်း ပုံမှန်စီစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက် ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် ပြောင်းအပြင် စပါးကိုလည်း အနည်းအကျဉ်းစိုက်ပျိုးကြသည်။ မြေဆီမြေသြဇာ မကောင်းသောကြောင့် ပြောင်းနှင့်စပါးအထွက်တိုးရန် ဓာတ်မြေသြဇာ အများအပြားထည့်ကျွေးပေးရသည်။ ဓာတ်မြေသြဇာ အမျိုးအစားများစွာရှိသော်လည်း အချို့အမျိုးအစားများသာ ကိုက်ညီမှုရှိပြီး အများစုမှာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု နည်းသောကြောင့် ကျေးရွာအတွင်း မြေဆီလွှာ အမျိုးအစားများ၊ ရေအမျိုးအစားများကို စမ်းသပ်သင့်တော်သည့် ဓာတ်မြေသြဇာဖြည့်သွင်းနိုင်ရန် နည်းပညာများလိုအပ်လျက်ရှိသည်။ တောင်သူများ၏ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးစီးဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဒေသမျိုးစိတ် နွားနောက်၊ ကြက်၊ ဝက်နှင့် ဘဲများတနိုင်တပိုင် မွေးမြူကြပြီး စီးပွားဖြစ် မွေးမြူလိုသူများနှင့် ကိုယ်တိုင်စမ်းသပ်မွေးမြူလိုသူများအတွက် ငွေကြေး၊ နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအပြင် တွက်ခြေကိုက်သော မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေရလမ်းတိုးလာပေမည်။ သို့ပါ၍ ကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် မွေးမြူရေးဌာနမှ ဦးစီးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဂ) အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် ကွန်ပျူတာသင်တန်း၊ စက်ပြင်သင်တန်း၊ လက်သမားသင်တန်း၊ ပန်းရံသင်တန်း၊ ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်ရေးသင်တန်း၊စက်ချုပ်သင်တန်း၊ ဇာထိုးပန်းထိုးသင်တန်းနှင့် အခြားအိမ်တွင်းမှုသင်တန်းများစသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့် အသေးစား စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ လက်လှမ်းမှီမှုအားနည်းသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ရေ၊ မြေတောတောင်မှ ထွက်သောထုတ်ကုန်များကိုသာ အားထားနေရသောကြောင့် ရေရှည်တွင် ကျေးရွာ၏ သယံဇာတများ ကုန်ခမ်းဖွယ်အကြောင်းရှိနေသည်။ ကျေးရွာ၏ ဈေးကွက်၊ နည်းပညာနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမှီမှု အားနည်းလျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလုပ်ငန်းများအား အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်များနှင့် စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများဖြင့် အစားထိုးဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်သည်။

(ဃ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ကျေးရွာတွင် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းများမှမရှိပါ။

(င) အခြေခံအဆောက်အဦများ

ကျေးရွာသည် အိမ်ထောင်စုနှင့် လူဦးရေတိုးများလာသော်လည်း အစဉ်အလာအရအုပ်ချုပ်သော အုပ်ချုပ်မှုစနစ်နှင့် စီမံကိန်းများအားနည်းမှုကြောင့် ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦးများ လိုအပ်ချက် ကြီးမားသည်။ ရွာတွင်း လမ်း၊ တံတား၊ ဆရာ/မနေအိမ်၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ခန်းမဆောင်များမှာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အခြေခံ အဆောက်အဦများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ အစဉ်အလာအရ အုပ်ချုပ်သော အုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ တာဝန်ခွဲဝေမှု၊ လူထုအားလုံးကို ကိုယ်စားမပြုမှုများ ရှိနေသည့်အလျောက် ယခုရေးဆွဲသော စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် နှောင့်နှေး နိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်သည် ကျေးရွာ၏ အကြီးမားဆုံး အခြေခံလိုအပ်ချက် တစ်ခုအဖြစ် ရှိသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်စေနိုင်မည့် ထုတ်ဖော်ချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် (၅)နှစ်တာ ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်း အကောင် အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များ ဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုမှ (၅)နှစ်တာကာလအတွက် ဝိုင်းဝန်းပါဝင်ပြီး ဦးစားပေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသော စီမံချက်များသည် အစစအရာရာ ပြီးပြည့်စုံသည့် စီမံချက်များဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် (၂)နှစ်၊ (၃)နှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း (၅)နှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် (၅)နှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ မပေါ်ပေါက်လာပါက ပြောင်းလဲမှုအများအစား မရှိနိုင်ဘဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် (၅)နှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မှု အတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍စီမံချက်ကိုအုပ်စုခွဲခြင်း

စီမံကိန်းများ၊ စီမံချက်များနှင့် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စီစစ်စိပ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း(Functional Classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည် စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမှု အမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification) ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ပြထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Economic Classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်း
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ပါဝင်ပါသည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြား စနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ၊ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ အချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက် လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသောဦးစာပေးစီမံချက်များ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
၁	သစ်တုံးများပိတ်ဆို့နေသောရွာတွင်းလမ်းအားစက်ယန္တရားများ ဖြင့်ဖယ်ရှား၍ သဲကျောက်ခင်းခြင်း	၅၀	၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကို ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်းအားကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဦးစီးပြီးဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာန
၂	ချေးငွေရရှိရေး	၅၀	၂	လုပ်ငန်းများတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် ချေးငွေရရှိနိုင်သောဦးစီးဌာနများ၊ပုဂ္ဂလိကငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပြီးချေးငွေရရှိအောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။	သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန၊ ပုဂ္ဂလိကငွေစု ငွေချေးအဖွဲ့ အစည်းများ
၃	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအားရာသီမရွေးသွားလာနိုင်ရန် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း	၄၉	၃	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအားရာသီမရွေးသွားလာနိုင်ရန်အတွက်နတလဦးစီးဌာန/ကျေးလက်လမ်းတံတားဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း ဆောင်ရွက်သွားမည်။	နတလဦးစီးဌာန/ ကျေးလက် လမ်း၊တံတား ဦးစီးဌာန

၄	ရေအားလျှပ်စစ်မီးရရှိရေး	၄၉	၄	အားကောင်းသော လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ရေး အတွက် လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာန
၅	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်နိုင်ရေးနှင့်ကျန်းမာရေးပညာပေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်နိုင်ရေး	၄၇	၅	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်နိုင်ရေးနှင့် ကျန်းမာရေးပညာပေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်နိုင်ရေး အတွက်NGOအဖွဲ့အစည်းများ၊ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်	NGOအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန
၆	ယာဉ်၊စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်ရေးနည်းပညာသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရေး	၄၆	၆	ယာဉ်၊စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်ရေးနည်းပညာသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်	သက်ဆိုင်ရာဌာန/ အဖွဲ့အစည်းများ

၇	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းခြင်း	၄၆	၇	သက်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ကာဖွဲ့စည်းနိုင်အောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့
၈	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းနှင့်ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်နိုင်ရေး	၄၅	၈	သက်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်က ာစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းနှင့်ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
၉	လူငယ်ပျိုးစုပျိုးထောင်ရေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာဟောပြောခြင်း	၄၅	၉	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊မြန်နိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ကာ လူငယ်ပျိုးစုပျိုးထောင်ရေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာဟောပြောခြင်း	သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊မြန်နိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့များ

၁၀	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၄၃	၁၀	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ပညာရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ကာ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ ဖြည့်ဆည်းနိုင်အောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း များနှင့်ပညာရေးဦးစီးဌာ န
၁၁	တိရစ္ဆာန်ကုသရေးအသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲများ/သင်တန်း များ ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၄၁	၁၁	သက်ဆိုင်ရာမွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန ချိတ်ဆက်ကာ တိရစ္ဆာန်ကုသရေးအသိပညာပေး ဟော ပြောပွဲများ/သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်းနိုင် အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်	မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေး ဦးစီးဌာန
၁၂	ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တည် ဆောက်ရေး	၃၈	၁၂	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ကာ စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်နိုင်အောင်ဆောင်ရွက် သွားမည်	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း များ

၁၃	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သစ် တောများထိန်းသိမ်းရေး	၃၀	၁၃	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်သစ်တောဦးစီးဌာနတို့နှင့် ချိတ်ဆက်ကာသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သစ်တောများထိန်းသိမ်းရေးအစီအစဉ်အားဆောင် ရွက်သွားမည်	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများနှင့်သစ် တော ဦးစီးဌာန
၁၄	ရေကန်များပြုလုပ်ခြင်း၊ ရေပိုက်များဖြင့်ရေသွယ် ယူခြင်း	၂၇	၁၄	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ကာရေကန်များပြုလုပ်ခြင်း၊ရေပိုက်များသွယ်ယူခြင်းများဆောင်ရွက်သွားမည်	သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁	သစ်တုံးများပိတ်ဆို့နေသော ရွာတွင်းလမ်းအားစက်ယန္တရားများ ဖြင့်ဖယ်ရှား၍ သဲကျောက်ခင်းခြင်း	၁	–	–	–	–	–
၂	ချေးငွေရရှိရေး	၂		–	–	–	–
၃	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအား ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်ရန် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း	၃	–	–	–	–	–
၄	ရေအားလျှပ်စစ်မီးရရှိရေး	၄			–	–	
၅	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်နိုင်ရေးနှင့်ကျန်းမာရေး ပညာပေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်နိုင်ရေး	၅	–	–	–	–	–
၆	ယာဉ်၊စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်ရေး နည်းပညာသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရေး	၆		–	–	–	
၇	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းခြင်း	၇	–				
၈	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းနှင့်ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း	၈	–	–	–	–	–
၉	လူငယ်ပျိုးစုပျိုးထောင်ရေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊မူးယစ်	၉	–	–	–	–	–

	ဆေးဝါးအသိပညာပေးဟောပြော ခြင်း						
၁၀	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၀	−	−			
၁၁	တိရစ္ဆာန်ကုသရေးအသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲများ/သင်တန်း များ ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၁၁	−	−	−	−	−
၁၂	ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တည် ဆောက်ရေး	၁၂	−	−			
၁၃	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သစ် တောများထိန်းသိမ်းရေး	၁၃	−	−	−	−	−
၁၄	ရေကန်များပြုလုပ်ခြင်း၊ရေပိုက် များဖြင့်ရေသွယ်ယူခြင်း	၁၄	−	−			

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက်ဘတ်ဂျက် ပမာဏများ သည် ရည်ညွှန်း နမူနာအဖြစ်ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ် သောဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက် ချက် နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင် မှုပေးသည့် လုပ်ငန်း များထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေး ဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက် ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြ ထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ် သောထည့် ဝင်မှု ဥပမာ- လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်ပစ္စည်း ကရိယာ၊ အချိန်စသည့်)

	စီမံချက်	**ရန်ပုံငွေ**	**ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)**			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	**ငွေလုံးငွေရင်းအသုံး**	**စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်**	**လူသာချင်းစာနာမှုအ**

				စရိတ်	တင်ရေး	ထောက်အပံ့
၁	သစ်တုံးများပိတ်ဆို့နေသော ရွာတွင်းလမ်းအားစက်ယန္တ ရားများ ဖြင့်ဖယ်ရှား၍ သဲကျောက်ခင်းခြင်း	Â		Â		
၂	ချေးငွေရရှိရေး		Â	Â		
၃	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများ အားရာသီမရွေးသွားလာနိုင် ရန်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း			Â		
၄	လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး	Â		Â		
၅	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည် ဆောက်နိုင်ရေးနှင့်ကျန်းမာ ရေးပညာပေးဟောပြောပွဲပြု လုပ်နိုင်ရေး			Â	Â	
၆	ယာဉ်၊စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်ရေး နည်းပညာသင်တန်းများဖွင့် လှစ်ရေး			Â	Â	
၇	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ အစည်းများဖွဲ့စည်းခြင်း				Â	
၈	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင် တန်းနှင့်ဟောပြောပွဲများပြု လုပ်ခြင်း	Â			Â	
၉	လူငယ်ပျိုးစုပျိုးထောင်ရေး သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊မူး ယစ်ဆေးဝါးအသိပညာဟော ပြောခြင်း	Â			Â	
၁၀	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	Â		Â		
၁၁	တိရစ္ဆာန်ကုသရေးအသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲများ/သင် တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း	Â			Â	

၁၂	ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း	Â		Â		
၁၃	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သစ်တောများထိန်းသိမ်းရေး			Â		
၁၄	ရေကန်များပြုလုပ်ခြင်း၊ ရေပိုက်များဖြင့်ရေသွယ်ယူခြင်း	Â		Â		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်း များဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း ၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း လုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာ တွင်ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြားသေဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကို လည်း ရှာဖွေ ဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများ ရယူ ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့ အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြု

လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာန နှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှု ဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ် များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထား သော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံ ကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ် များ အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်း တွင်ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်း တို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည် ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်း ကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ကိုကြီးကြပ် စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက် များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်းကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာ ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံ တင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲ များပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင် ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါ အချက်များကို အဓိကထား ဖေါ်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင် ကျော်လွှား ရင်း အခြေခံသတင်း အချက်အလက် များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။

ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက် အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုတို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေ များကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိ ပေးတင်ပြ နိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါ သည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း များ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင် သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြု ချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၈	၁	၉	၂.၅%
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၇	၁၄	၃၁	၈.၆%
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၃	၂၉	၅၂	၁၄.၅%
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်	၂၈	၂၂	၅၀	၁၃.၉%
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၄နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၉၉	၁၁၇	၂၁၆	၆၀.၂%
၆၄ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁		၁	၀.၃%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ		**၁၇၆**	**၁၈၃**	**၃၅၉**	**၁၀၀%**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု – ၆၀		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ – ၆ယောက်**			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် ၁၅ နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ် မပြည့်မီ အရွယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်နှင့်အထက်ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့် ၄င်းထက်အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၆၀) မှ လူဦးရေပေါင်း (၃၅၉) (ကျား ၁၇၆ + မ ၁၈၃) ရှိသည်။ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှလူဦးရေ (၆) ရှိသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စံနှုန်းဖြစ်သော တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေ (၅)ဦးနှုန်းထက်ပိုသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ် လူဦးရေမှာ ၂၁၆ ဦး (၆၀.၂%) ရှိပြီး၊ မှီခိုသူဦးရေမှာ ၁၄၃

ဦး (၃၉.၈%) **သာရှိသောကြောင့် ကျေးရွာ၏ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ် လူဦးရေမှာ အသင့်အတင့်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်တွင် အမျိုးသမီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေမှာ အမျိုးသားဦးရေထက်** ၁၈ **ဦး၊**၈.၃% **ပိုများသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။**တစ်နှစ်အောက် လူဦးရေမှာ ၉ ဦး (၂.၅%)သာ ရှိသဖြင့် လူဦးရေမွေးဖွားနှုန်း အသင့်တင့်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄၅	၆၀	၇	လတ်
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၂	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၅	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း			၁	နိမ့်
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၇	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၈	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၉	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၀	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၁	လက်လီ- လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၃	၁၇		လတ်
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၂	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၃	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၄	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၅	အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၆	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂	၂	နိမ့်
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၇	ပညာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၈	ကျန်းမာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၉	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း			၅	နိမ့်
၂၀	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ကျပန်း /ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
၂၁	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၁	၂		နိမ့်
	စုစုပေါင်း				☒

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။"အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူများ"အရေအတွက်တွင် "မိသားစုဝင်လုပ်အား" ထပ်မံ ထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ "ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)" ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသူ များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှု အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ –"စိုက်ပျိုးရေး" ကဏ္ဍ၏ "ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း"တွင် ရပ်တည်နိုင်မှု "မြင့်" ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ကျေးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ခြေစုစုပေါင်း (၆၀) ရှိသည့်အနက် အများစုဖြစ်သောအိမ်ခြေ (၄၅) မှာ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းအဓိက လုပ်ကိုင်ကြရပြီး အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှာ ၊ အရောင်းအဝယ်၊

ကုန်စုံဆိုင်၊ ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း၊လူမှုရေးလုပ်ငန်းနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်လျှက်ရှိ ကြောင်းတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ရေချို/ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၅၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၇၀၀၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	-	-	-	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။ ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ၊ ဆောက်လုပ်ရေးလက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း ကျား အများဆုံး ၁၅၀၀၀ကျပ် အနည်းဆုံး ၁၀၀၀၀ကျပ် ၊မ အများဆုံး ၁၀၀၀၀ကျပ် အနည်းဆုံး ၇၀၀၀ကျပ် ရရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
လယ်မြေ	-	-
ယာမြေ /တောင်ယာ	၈၁.၂	သင့်
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၂.၅	ညံ့
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	-	-
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	-	-
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေ	-	-
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-	-
စားကျက်မြေ	-	-
မြေလွတ်မြေလပ်	-	-
စုစုပေါင်း	၈၃.၇	☒

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ယာမြေ/တောင်ယာမြေစိုက်ဧက(၈၁.၂)ကျော်ရှိပြီး ပြောင်းနှင့်နှစ်ရှည်ပင် ဖြစ်သော ရှားစောကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	အသုံးချနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/အသုံးမပြုနိုင်ပါ)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ(ဓာတ်ငွေ့၊ရေနံကျောက် မျက်စသည်။)	နည်း	အသုံးမပြုနိုင်
ကျောက်၊သဲ၊ကျောက်စရစ်စသည် များ	သင့်	လွယ်
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	သင့်	-
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	ခက်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ ကျေးရွာ၏ အရပ်လေးမျက်နှာဘက် တောင်ကြောတွင် ဝက်ဝံ၊တောဝက်၊ မျောက်၊ ဂျီ၊ အောက်ချင်းငှက်၊တောင်ဆိတ်၊သားမင်း၊ တောကြက်၊ သဘာဝတောတွင်း တိရစ္ဆာန်များ နေထိုင်ကျက်စားမှု ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာအနီးဒေသနေရာများတွင် သစ်တော၊ ထင်းတောများအသင့်အတင့်သာရှိ ပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	-	၁.၅ ဧကအထက်	၁.၃	မရှိ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေ လည်သော အိမ်ထောင်စု
		၂ ကေကြား	ကေအောက်	
အိမ်အခြေအနေ	–	သွပ်၊ ပျဉ်းခင်း၊ ထရံကာ	သက်ကယ်၊ ကြမ်းခင်း၊ ထရံကာ	–
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	–	ဆိုင်ကယ်၊ TV၊ ဖုန်း၊	–	–
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	–	ဈေးရောင်း	ကျပန်း	–
အိမ်ထောင်စုပေါင်း		၁၀	၅၀	–

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရပ်ရွာအစည်းအဝေးအတွင် အလယ်အတတ်အဆင်ပြေသော မိသားစုကို မြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှုအရ (၁.၅)ကေအထက်သတ်မှတ်သော်လည်း အမှန်တကယ် အလယ်အလတ် အဆင်ပြေသောမိသားစုမှာ စိုက်ကေ(၁)ခန့် ရှိကြသူများသည်။ ကား၊ထော်လာဂျီ၊ဆိုင်ကယ်များ ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ မပြေလည်နှင့် အလွန်အလွန်မပြေလည် မိသားစုများမှာ လယ်မြေအနည်းငယ် ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး အများစုမှာ ကြုံရာအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ရင်း စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်းကြရသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	–	–

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	–	–
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၇	ချေးယူ-

ရင်းမြစ် .. ဉစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာမှ (အဆင့် ၃တွင်သာရှိပြီး စုစုပေါင်း=၅၀အိမ်)ရှိသည်။ကျေးရွာတွင် အဆင့် ၃ မိသားစု၏ ၃၀ % (၁၅) အိမ်ထောင်စုအား စိစစ်ကြည့်ရာတွင် ကျေးရွာတွင် ချေးငှါးခြင်းမရှိဘဲ အိမ်ထောင်စုအလုံးမှာ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများသာရှိပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	–	–	–
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	–	–	–
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	–		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	–		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	–		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုမရှိပါ။ ၆၅ နှစ်အထက် (ကျား ၁) ဦးသာ ရှိသည်။ မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မရှိပါ။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	နိမ့်
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေဩဇာကျဆင်းမှု)	နိမ့်
၃	ရေကြီးခြင်း	လတ်
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မရှိ
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	လတ်
၆	မုန်တိုင်း	မရှိ
၇	လျှော်	မရှိ
၈	မီးဘေး	နိမ့်
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မရှိ
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	လတ်
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မရှိ
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	နိမ့်
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မရှိ
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	မြင့်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ် ရှားပါးမှုသစ်တောများ၊ ထင်းများ စည်းကမ်းမဲ့ခုတ်လှဲခြင်းကြောင့်လည်း ရေကြီးခြင်း၊သစ်တောပြုန်းတီးမှုများ ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်သည်။ တောင်တန်းဒေသဖြစ်ပြီး မြို့နှင့်အလှမ်းကွာဝေးသောကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက် ဝေးလံခေါင်သီ၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခက်အခဲရှိမှုတွင် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု များသည် ဆွေမျိုးရင်းများသာ ဖြစ်ကြ၍ လူကုန်ကူးမှုတို့တွင် ထိခိုက်လွယ်မှု မရှိပါ။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မူးယစ်ဆေးဝါး
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	လတ်	
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့်	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မရှိ	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မရှိ	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မရှိ	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	နိမ့်	
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခရေိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မရှိ	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	လတ်	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	နိမ့်	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	လတ်	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မရှိ	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု ခံရနိုင်သော လူအုပ်စုများတွင်လည်း လူငယ်၊ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု၊ လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းများ၊ လူငယ်များသည် မိသားစုဝင်ငွေအတွက် အဓိက အလုပ်လုပ်ကိုင် ရှာဖွေရ သူများဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းခွင်တွင် ထိခိုက်နိုင်ခြင်း၊ မိသားစုနှင့် အဝေးတွင် သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရသောကြောင့် အနိုင်ကျင့်ခံရနိုင်ခြင်း၊ ဆိုင်ကယ်အသုံးပြုများသဖြင့် ယဉ်တိုက်မှု မတော်တဆဖြစ်နိုင်ခြေ များခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းအိမ်ထောင်စုများမှာလည်း အမျိုးသမီး လုပ်အားခနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရှိခြင်း၊ မိသားစု ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်သည်။ ဆေးစွဲသူများအနေဖြင့်လည်း ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း၊ ဆေးဖိုးကုန်ကျစရိတ်များခြင်း၊ ဆေးထိုးအပ် မှတဆင့် ကူးစက်ရောဂါများ အလွယ်တကူ ကူးစက်နိုင်ခြင်း၊ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများရာဇဝတ်မှုကို အလွယ်တကူချိုးဖေါက်မှု ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။ လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများနှင့် ကားသမားများမှာလည်း ယဉ်အန္တရာယ် အချိန်မရွေး ကျရောက်နိုင်ခြင်း၊ မနိုင်ဝန်များဖြင့် နေ့စဉ်သွား လာနေရခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်သည်။ ကျန်လူအုပ်စုများအနေဖြင့် ထိခိုက်လွယ်မှု နိမ့်သည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ရဝမ်ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့	၁	၇	၃	၁၀	သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	ကောင်း
၂	လီဆူယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့	၁	၇	၂	၉	သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	ကောင်း
၃	AGအသင်းတော်	၁	၂၀	၁၀	၃၀	ဘာသာရေး	ကောင်း
၄	စာသင်ကျောင်း ကော်မတီအဖွဲ့	၁	၁၀		၁၀	ပညာရေး	ကောင်း

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု
			ကျား	မ	ပေါင်း		
	အစည်း						

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်းတွင် လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း(၃) ဖွဲ့ရှိသည်။ ၄င်းတို့အနက် လူမှုရေးကို အခြေခံသောအဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့ရှိပြီး ဘာသာရေးကို အခြေခံ သောအဖွဲ့ ၁ ဖွဲ့ရှိသည်။ ၄င်းအဖွဲ့များ၏ အဖွဲ့ဝင် အရေအတွက်ကို လေ့လာကြည့်ရာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့် နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရသည်။ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းနည်းသော်လည်း အဖွဲ့အစည်း အချင်းချင်းလည်း ချိတ်ဆက်မှု အားကောင်းကြပါသည်။ ဦးဆောင်မှုစွမ်းရည်လည်း အားကောင်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့သော် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ မှတ်တမ်းနှင့် စာရင်းဇယားစနစ်တကျ ရေးသွင်းမှု၊ စနစ်တကျထိန်းသိမ်းမှု၊ အနည်းငယ်အားနည်းမှုတွေ့ရသည်။သို့ဖြစ်ပါ၍ အဖွဲ့အစည်းများအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး သင်တန်း များ ပို့ချမှုရှိပါက အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုများ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်း မွန်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

(က.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇–၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ –ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ– ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ – သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် <u>ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်</u>။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမရှိပါ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ–၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၈	%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၄၆	၁၅.၁%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၆	၁၂.၃%	တောင်သူငယ်

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇–၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ ၈ အိမ်ထောင်စု (%) ၊ ၂.၅ ဧကအောက် ဆင်းရဲသားတောင်သူ ၄၆ အိမ်ထောင်စု (%)၊ ၂.၅ ဧကနှင့် ၅ ဧကအကြားပိုင်ဆိုင်သူ တောင်သူငယ် ၆ အိမ်ထောင်စု (%)၊ ရှိသည်ကို တွေ့ရ သည်။ ကျန်မြေယာမဲ့နှင့် ဆင်းရဲသားတောင်သူများမှာ ဈေးရောင်းဝယ်ခြင်း၊ တောင်သူငယ်/လတ် မိသားစုများ၏စိုက်ပျိုးမြေများတွင် နေ့စား အငှါးလုပ်ကိုင်ကြ ရသည်။

(၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရေရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်				
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း				
၄	အဝီစိတွင်း				
၅	လက်ငင် ရေတွင်း				
၆	စိမ့်စမ်းရေ				
၇	ချောင်းရေ				
၈	အခြား				

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊

စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။လာချင်ကျေးရွာတွင် ချောင်းရေနှင့်စိမ့်စမ်းရေများပေါများပါသည်။သို့သော် တောင်တန်း များသောကြောင့် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်သူများမရှိ၍ ချောင်းရေကို အသုံးမပြုနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ကေ	တစ်ကေ အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၁၄	ပုန်း	၉	၁၉	၁၄	မတ်	အောက်တိုဘာ	နိမ့်	နိမ့်
ပြောင်း	၆၇.၂	ပုန်း	၁၀	၂၀	၁၅	မတ်	အောက်တိုဘာ	နိမ့်	နိမ့်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသော သီးနှံမှာ ပြောင်းဖြစ်သည်။ပြောင်း စိုက်ပျိုး မြေကေစုစုပေါင်းမှာ ၆၇.၂ ကေဖြစ်ပြီး မတ်လတွင် စတင်စိုက်ပျိုးကာအောက်တိုဘာ တွင် ရိတ်သိမ်းကြသည်။ ပြောင်းထွက်နှုံးမှာ အများဆုံး ၂၀ ပုန်းမှ အနည်းဆုံး ၁၀ပုန်း၊ တစ်ကေ ပျမ်းမျှ ထွက်နှုံးမှာ ၁၅ပုန်းဖြစ်သည်။ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် နည်းသောကြောင့် အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အခြေအနေမှာ နိမ့်ဖြစ်သည်။ စပါးကို မတ်လတွင် စတင်စိုက်ပျိုးပြီး အောက်တိုဘာလတွင် ရိတ်သိမ်းကြပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု			စက်ကိရိယာငှား ရမ်းလုပ်ကိုင်နေ
	တစ်	အဖွဲ့ပိုင်	ရွာပိုင်	

	ဦး ချင်း ပိုင်	အရေ အတွက်				သော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်						
လက်တွန်းထွန်စက်						
အစေ့ချ ကိရိယာ						
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့ စက်						
ရိတ်သိမ်းစက်						
ခြွေလှေ့စက်						
ရေစုပ်စက်						
ခြေနင်းရေတင်စက်						
မြက်ရိတ်စက်						

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်သည့်အလျောက် တောင်ကျချောင်း ရေများပေါ်များခြင်း ၊စိုက်ခင်းများမှာလည်း မက်ဆောက်သောကြောင့် လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာ များ မသုံးကြပါ။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	သင့်တင့်မျှတ
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	မဖြေဆိုပါ
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အသင့်အတင့်ရှိ
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	မဖြေဆိုပါ
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	သီးနှံမျိုးစေ့များဝယ်ယူ ရရှိနိုင်သည်
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ်	ဝယ်ယူရနိုင်သည်

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဩဇာ နှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	ဝယ်ယူရနိုင်သည်
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	ရနိုင်သည်
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	မဖြေဆိုပါ
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးရေးတိုးတက်မှု အခွင့်အလမ်းများမှာ အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲရန် နည်းပညာနှင့် ဗဟုသုတမရှိကြပါ။ စိုက်ပျိုးရေးစရိတ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အရင်းအနှီး မလုံလောက်သောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို ထိထိရောက်ရောက် လုပ်ကိုင်နိုင်မှု အားနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ လယ်ယာမြေ များမှာလည်းပုံစံ(၇)အမည်ပေါက် မရရှိခြင်းနှင့်စိုက်ဘဏ်မရ ှိသောကြောင့် စိုက်ပျိုး ရေးစရိတ် ချေးငွေ ရရှိနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းမှာ လည်းလုံးဝ မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို တရုတ်ပြည်နယ်စပ်ရှိ စိုက်ပျိုးရေးဆေးများရောင်းသော ဆိုင်များတွင် လိုသလောက် ဝယ်ယူရရှိနိုင် ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များကိုလည်း ရောင်းချရန် ဈေးကွက် အထိုက်အလျောက်ရှိပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
၁သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း၊ရာသီဥတုမမှန်

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူရနိုင်
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	မဖြေဆိုပါ
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	မဖြေဆိုပါ
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	အသင့်အတင့်ကျ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်မြေများမှာ မြေဆီသြဇာမကောင်းမွန်ပါ။သွင်းအားစုများကို လိုသလောက် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သော်လည်း အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်သောကြောင့် သွင်းအားစုများ ကိုလည်း အချိန်မှီနှင့် အလုံအလောက်သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူများရှိသော်လည်း ကျွမ်းကျင်မှုနည်းသည်။နည်းပညာ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုမရှိပါ။ စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန် ဈေးကွက် လက်လှမ်းမမှီ၊ ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှု မရှိပါ။

(ခ.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား			
နို့စားနွား			
မြင်း			
ကျွဲ			
မြည်း			
လား			
ဆိတ်			
သိုး			
ဝက်	၄၈	၇၁	
ကြက်	၅၁	၃၁၀	
ဘဲ	၇	၂၂	
နွားနောက်	၂၂	၅၄	
အခြား			
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်			
ပုဇွန်ကန်			
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း			
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
အခြား			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ ၅၁ အိမ်ထောင်စုသာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် အနေဖြင့် မွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူထားသော အကောင်ရေမှာ ဝက် ၇၁ ကောင်၊ ကြက် ၃၁၀ ကောင်၊ဘဲ ၂၂ကောင်တို့ကို မွေးမြူထားပါသည်။ တိရိစ္ဆာရောဂါ ကျရောက်ပါက သက်ဆိုင်ရာမွေး/ကုဦးစီးဌာသို့ အလွယ်တကူ မဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေး၏ အဓိကအခက်အခဲမှာ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ အလွယ်တကူမရရှိနိုင်ခြင်းနှင့်နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှု

အခက်အခဲများရှိနေပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	အသင့်အတင့်
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင်
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မဖြေဆိုပါ
ချေးငွေ	မဖြေဆိုပါ
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည်
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	မဖြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည်
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	မဖြေဆိုပါ
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	-
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	-
ချေးငွေ	-
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	-
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	-
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	-
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စားကျက်မြေသီးခြားသတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိ။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မျိုးတိရိစ္ဆာန် များကိုဒေသအတွင်း မရရှိနိုင်သည်။ မွေးမြူရေးအတွက်လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို ဒေသတွင်းဝယ်ယူ ရရှိနိုင်သည်။ ဒေသတွင်းထုတ်ကုန်ကိုအလွယ်တကူမရောင်းချနိုင်ပါ။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေ ရှားပါးသည်
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင်
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မဖြေဆိုပါ
ချေးငွေ	မဖြေဆိုပါ
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ မဝယ်ယူနိုင်ပါ
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	မဖြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ မရောင်းချနိုင်ပါ
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	မဖြေဆိုပါ
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	မဖြေဆိုပါ
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	-
ချေးငွေ	-
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	-
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	-
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	-
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊

မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သွင်းအားစုများဝယ်ယူရန် ငွေကြေးအခက်အခဲရှိသည်။ မွေးမြူရေးချေးငွေနှင့် နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုလည်း မရှိပါ။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	အသင့်အတင့်
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	အသင့်အတင့် နားလည်သည်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	သင့်
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	သင့်
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	သင့်
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	အသင့်အတင့်
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရာတွင်လည်း အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရရှိခြင်း၊လုပ်အားခနည်းခြင်းတို့ကြောင့်ဝင်ငွေနည်းပါးသည်။ကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့်အသက်မွေးဝမ်းပညာကျွမ်းကျင်မှုလည်းနည်းပါးသည်။အသက်မွေးဝမ်းပညာသင်တန်းများတက်ရောက်ရန်နှင့်လုပ်ငန်းထူထောင်ရန်လည်းကုန်ကျစရိတ်နှင့်အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ကြ

ပါ။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃)**စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည်
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	ချေးငွေမရပါ
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သော (သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇–၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတတ်ပညာကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းနေကြသည်။ သင်တန်းများတက်ရောက်ရန်လည်းအရင်းအနှီးနှင့်အဆက်အသွယ်မရှိကြပါ။ဆင်းရဲသားများအနေဖြင့်တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်ငန်းများ ထူထောင်ရန် အရင်းအနှီးမရှိ၊ ချေးငွေလည်းမရှိကြပါ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်အသင့်အတင့်ရှိသော်လည်းပြင်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများ၊အလုပ်ရုံ၊စက်

ရုံများမရှိခြင်း၊အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်းကြောင့် လူတိုင်းအလုပ်အကိုင် မရှိကြပါ။ နေ့စားလုပ်အားခ အသင့်တင့်ရရှိ သော်လည်းအလုပ်အကိုင်လည်းပုံမှန်မရှိကြပါ။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူ" တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စု နှင့်လူဦးရေ	၈	၁၁	၉	၂၀				၁၁	၉	၂၀
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ		၂		၂				၂		၂
	၆ လ အထိ		၁	၂	၃				၁	၂	၃
	၁၂ လ အထိ		၃	၄	၇				၃	၄	၇
	၁၂ လ အထက်		၅	၃	၈				၅	၃	၈

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်း အရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို "ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ" ဟု သတ် မှတ်သည်။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လျှက်ရှိသူများသည် <u>ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ</u>။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီ သွားနေသူများသည်လည်း <u>ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ</u>။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်လုပ်အားခအသင့်အတင့်ရှိသော်လည်းအလုပ်အကိုင်ရှား

ပါးခြင်းကြောင့် အခြားဒေသသို့ရွှေ့ ပြောင်းသွားရောက် အလုပ်လုပ်ကြရသည်။ ပြည်တွင်းရွှေ့ ပြောင်းလုပ်သား အနည်းဆုံး တစ်ဦးရှိသောအိမ်ထောင်စုပေါင်း (၈)အိမ်ထောင်စုရှိသည်။

(၈-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏** အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၂၀
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူအားလုံးသည်မိမိတို့ကျေးရွာတွင်ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရန်နှင့်ကျောင်းတက်ရောက်နေသောကျောင်းသူ/သားများလည်းပါဝင်ပါသည်။

(၈-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစု ပေါင်း	ကျေးရွာ အတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု%	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်					
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)					
	- ဘဏ်					
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်					
	– ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ

အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားရှိသော်လည်းပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုနေရသာမှီခိုနေရ ခြင်းမဟုတ်ဘဲ စားဝတ်နေရေးကို ရွာတွင်ကျန်ရှိသော မိသားစုတို့ကိုယ်တိုင် ဖြေရှင်းနေကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ကမ်းဖန့်ကျေးရွာ	ဖီမော်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၁၅မိုင် အထက်	၅၁မှ၁၀၀ မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ဆိုင်ကယ် ၊ ကား/ထော်လာဂျီ	ဆိုင်ကယ် ၊ ကား/ထော်လာဂျီ
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ၊ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ၊ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း၊အဝတ်အထည်
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	သင့်	သင့်
ဝန်ဆောင်မှု	သင့်	သင့်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုန်စိမ်းနှင့်သားငါးကိုကျေးရွာနှင့်(၆၀)မိုင်ကျော်ခန့်ဝေးသောကမ်းဖန့်ဈေးတွင် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး၊ အခြားလူသုံးကုန်ပစ္စည်းများကို ဖီမော်ဈေးသို့ ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ကယ်၊ ကားစသည်တို့ဖြင့် သွားရောက်ဝယ်ယူကြရသည်။ ပုံမှန်ပြေးဆွဲသည့်အများသုံး မော်တော် ယာဉ်များ မရှိပါ။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်၊ သမချေး ငွေ)	–	–	–	–	–
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	–		–		
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ	–	–			
အဖွဲ့အလိုက်ငွေ စု/ငွေချေးအစီအ စဉ်	–	–	–	–	
ငွေချေးပေးသူ	–	–	–	–	
အပေါင်ဆိုင်	–				
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေ မျိုးများ	–	အကန့် အသတ်	–	မလိုအပ်ပါ	ရှိ
အခြား	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင် မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇–၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။တောင်သူများအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူများမှာ အရင်းအနှီးအတွက် ချေးငွေရယူလိုသော်လည်း အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက မည့်သည့် ချေးငွေအဖွဲ့အစည်းမှမရရှိ၍ ခက်ခဲမှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိ ရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ–၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	**နိမ့်**
အပင်မျိုးစိတ်များ	**လတ်**
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	**မြင့်**
ရေရင်းမြစ်	လတ်
ငါးမျိုးကွဲများ	**နိမ့်**
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	လတ်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးမြေများ၌ တစ်သီးစားသာ စိုက်ပျိုးသူဦးရေများပြားပြီး ဓါတုမြေသြဇာသုံးစွဲမှု နည်းပါးသည့်အတွက် မြေဆီလွှာပျက်စီးမှု အန္တရာယ်နည်းပါးပါသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများ အချိန်မရွေး ကျရောက်လေ့ရှိပါသည်။ တောလိုက်သည့် ဓလေ့ရှိသောကြောင့် တိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများအတွက် အန္တရာယ်ရှိမှုမြင့်သည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ပုလင်းခွံ၊ဗူးခွံများကို မီးရှို့သိမ်း ဆည်ကြသော်လည်း အချို့မှာစနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်းရှိကြသဖြင့် အန္တရာယ်ရှိမှုတွင် လတ်သည်။ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအသိပညာပေး လုပ်ငန်းများမြင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။စိမ့်စမ်းရေနှင့်ချောင်းရေမှ ရယူကြသဖြင့် သုံးရန်သင့် သောအနေအထားတွင် သိပ်မရှိ၍ ရေအရင်းအမြစ်အနေမှာ လတ်သည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၂၄	၃၅	၅၉
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၂၄	၂၁	၄၅
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၆	၃၁	၅၇
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၂၅	၂၆	၅၁
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ		၂	၂

ရင်းမြစ် …အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် <u>ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာ</u>

<u>တက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ</u> ဖြည့် သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာ တွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦး တစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက် ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ – ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသူတစ်ယောက်သည် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ဆိုသော် ထိုကျောင်းသူကို "အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင် ထည့်သွင်းရပါ မည်။ ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာ သင်ကြားနေသည် ဆိုသော်၊ သို့မဟုတ် ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ – ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုသော် အဆိုပါကျောင်းသား/ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်ကို "မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထည့်သွင်း ရပါမည်။ "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက–ကျောင်း)"ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲသော ကျောင်း သူ/သားများကို သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ ယခုစာရင်း ကောက်ယူချိန်တွင် အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း စာလုံး၀ မတတ်ပါက "စာမတတ်သူဦးရေ" တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

ကျေးရွာ၏ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှုကိုလေ့လာကြည့်ရာတွင်စာမတတ်သူ ၅၉ဦး နှင့်မူလတန်း အဆင့်ရှိသူ ၄၅ဦး၊အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ ၅၇ဦး၊အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ ၅၁ဦး၊ တက္ကသိုလ်အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ ၂ဦး ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အခြေခံပညာတတ်မြောက်မှု မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူအရေအတွက်ကိုလေ့လာရာတွင်အမျိုးသမီးဦးရေကများပြီးအ မျိုးသားအရေ အတွက်နည်းသည်ကိုတွေ့ရသည်။ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ အမျိုးသမီးဦးရေ သာရှိကြောင်း တွေ့ရ သည်။အထက်တန်းကျောင်းမှာ ကျေးရွာနှင့် ၁၀၀ကျော်မိုင်ခန့်ဝေးကွာသော ဆော့လော်မြို့ တွင်ရှိသော်လည်း မူလတန်း၊ အလယ်တန်းပြီးမြောက်ပါက စားဝတ်နေရေးအတွက် ကျောင်းထွက်၍ အိမ်အလုပ်များတွင် လုပ်ကိုင်နေရမှုများပြားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ–၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း(၅–၉နှစ်)	၂၄	၃၃	၅၇
အလယ်တန်း (၁၀–၁၄နှစ်)	၂၂	၁၉	၄၁
အထက်တန်း (၁၅–၁၆ နှစ်ကြား)	၆	၁၀	၁၆
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၁	၅	၆

ရင်းမြစ် … (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေ သူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး" ကို သင်ယူဆည်းပူး နေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းခွဲကျောင်းရှိပြီး မူလတန်းကျောင်းနေ အရွယ်စုစုပေါင်း၉၈ယောက် လက်ရှိရွာစာသင်ကျောင်းတွင်တက်ရောက်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဤသို့ကျောင်းသားအရေအတွက်များနေရခြင်းမှာ KGတန်း တိုးလာခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ အထက်တန်းကျောင်းသား/သူများကို ဆော့လော်မြို့ နှင့်မြစ်ကြီးနားမြို့ရှိဘော်ဒါဆောင်များတွင် သွားရောက် အပ်နှံထား ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)		
ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း(ခွဲ)		
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်း			ရွာတွင်း		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်			ခြေလျင်		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၁၁၀ပေ ၂၅ပေ ၂၅ပေ (ပင်မကျောင်းဆောင်)			၁၁၀ပေ ၂၅ပေ ၂၅ပေ (ပင်မကျောင်းဆောင်)		
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	RC(ကောင်း)					
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုမရှိ			လုံလောက်မှုမရှိ		
ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	သင့်			သင့်		
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၄	၃	၇	၂	၂	၄
ကျေးရွာခန့်၊ ကန်ထရိုက်	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ လက်ရှိကျေးရွာတွင်မူလတန်းကျောင်း၊အလယ်တန်းကျောင်း(ခွဲ)ရှိပါသည်။ ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်သာရှိပြီးRC ကျောင်းဆောင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းခြံစည်းရိုးဆောက်လုပ်ရန် လိုအပ်မှုရှိပါသည်။ကျောင်းဆောင်မှာပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိသော်လည်း ကျောင်းဆောင်၏ အိမ်သာမှာ အသင့်တင့် ရှိသည်။ ကျောင်းအာဟာရနှင့် ကျောင်းကျန်းမာရေး ပညာပေးအစီအစဉ်များလည်း မရှိကြပါ။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက်
တပည့် – ဆရာ အချိုး	ကျောင်းသား/သူ (၁၁)ဦးလျှင်ဆရာ(၁)ဦးအချိုးရှိပါသည်
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	၃.၄%
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	မလုံလောက်
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မြင့်
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	နည်း
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	သင့်

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အလယ်တန်းကျောင်းတွင်စာကြည့်တိုက်ခန်း၊နားနေခန်းများအဆင်ပြေမှု မရှိပါ။သန့်ရှင်းရေးဝန်ထမ်းလိုအပ်နေပါသည်။ဝန်ထမ်းအိမ်ယာဆောင်မလုံလောက်ပါ။

(ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(ဇ-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	*ရောဂါ*	*ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*

		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	-	√	-	
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	-	√		
၃	ငှက်ဖျား	-	√	-	
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	-	-	√	
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	-	√	-	
၆	တီဘီ	-	-	-	
၇	ဆီးချို	-	√	-	
၈	သွေးတိုး	-	√	-	
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	-	√	-	
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	-	√	-	
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	-	-	-	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ရွာသားအများစုသည်သာမန်အားဖြင့်ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ ငှက်ဖျား၊လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ၊တီဘီ၊ ဆီးချို၊သွေးတိုး၊အသည်းရောဂါ(ဘီ၊စီ)အာဟာရချို့တဲ့မှု၊ အခြား ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများဖြစ်ပွားမှုမှာနိမ့်ပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ		√	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√		
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√		
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	√		

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		
၆	အခြား စုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု**	√		
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရပ် အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√		
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်		√	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ကာကွယ်ဆေးတစ်နှစ်၃ကြိမ်ပုံမှန်ထိုးပေးသည်။ အဟာရပညာပေးဝန်ဆောင်မှုမရကြပါ။

(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	**ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)**	**အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)**
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ	-	-
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	-	-
မြို့နယ် ဆေးရုံ	(၁၀၀)မိုင်ခန့်	ရှိ
ဆေးဆိုင်	-	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့်ကျန်းမာရေးပညာပေးများလုံလောက်မှုမရှိပါ။သားဖွါးဆရာမ(သို့မဟုတ်) အရံသားဖွား သင်တန်းပေးရန်လိုအပ်သည်။ ကျန်းမာရေးအတွက် ဆေးကုသရန်လို အပ်ပါက တရုတ်ပြည်နယ် စပ်ကမ်းဖန့်ကျေးရွာနှင့်ဆော့လော်မြို့ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ဆိုင်ကယ်၊ကားဖြင့်သွား

ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (ရှိ/မရှိ)	ရေ အရည်အသွေး (ကောင်း/မကောင်း)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (နွေ/မိုး/ဆောင်း)
ရေတွင်း	-	-	-	-
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	-	-	-	-
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	-	-	-	-
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	-	-	-	-
မြစ်/ချောင်းရေ	-	-	-	-
ရေကန်	-	-	-	-
စိမ့်စမ်းရေ	၆၀	မရှိ	-	နွေ၊မိုး၊ဆောင်း

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်သည့်အတွက် စိမ့်စမ်းရေကိုသာ အသုံးပြုပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၅၄
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	၆
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	-
အိမ်သာမရှိ	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ

အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စု(၅၄)စုသည်ယင်လုံအိမ်သာကိုသုံးစွဲကြပြီးတွင်းရှိ အိမ်သာကို(၆)အိမ်ထောင်စုသုံးစွဲကြကြောင်းတွေ့ရှိပါသည်။အိမ်သာများကိုလည်း စနစ်တကျတည်ဆောက်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။

(ည) ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာ

#	*ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ*	*ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်*	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	-	*မရှိ*
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	*ရှိ*	-
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ် ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	-	*မရှိ*
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေ နှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိ အမြင်ရှိမှု	-	*မရှိ*

ရင်းမြစ်… (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အမျိုးသမီးအုပ်စု၏ဆွေးနွေးချက်အရ ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လိုသော်လည်း အခွင့်မရရှိကြပါ။ အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများ အတွက် လူထုမှအသိအမြင်မရှိကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဋ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(ဋ-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅)	အရည်အသွေး (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ညံ့	၂၀၀၂		√	၀.၇မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ညံ့	၂၀၀၂	√		၀.၆မိုင်
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ညံ့	၂၀၀၃	√		၈မိုင်
အခြား						

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း – ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း – ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း -၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်းလမ်းအရှည်၀.၇မိုင်ရှိ(ပဆငလေမ်းမပါ) ရွာတွင်းလမ်းအားလုံးမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီးကျေးရွာစတင်တည်ထောင်ချိန်မှစပြီးအသုံးပြုခဲ့ရာ လမ်းအခြေအနေဆိုးသော်လည်း (မိုးတွင်း) ရွာတွင်းလမ်းဖြစ်ခြင်းကြောင့်တစ်နှစ်ပတ်လုံးအသုံးပြုကြရသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာ မြေသားလမ်းများဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် သွားလာရေးအလွန်ခက်ခဲပါသည်။

(ဋ-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-	-	-	-	-
ကွန်ကရစ်တံတား	-	-	-	-	-
သစ်သားတံတား	-	-	-	-	-
ကြိုးတံတား	၁၀၀'×၅'×၂၅'	ကောင်း	၂၀၁၆-၂၀၁၇	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ရေပြွန်	-	-	-	-	-

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ရေကျော်	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာ၏ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ပဆငမှ ဆောက်လုပ်ထားသော ချောင်းကူး သံဘောင်ဘေလီတံတား(၂၀၀'×၁၂'×၂၅')တစ်စင်းရှိပါသည်။ သူ၏နဘေးတွင် လွှတ်တော်သိန်း (၁၀၀၀) ဘတ်ဂျတ်ဖြင့် ကျေးရွာမှတာဝန်ယူ ဆောက်လုပ်ထားသော ကြိုးတံတား(၁)စင်း ရှိပါကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	အသုံးမပြုပါ	-	-	-
ပင်လယ်ရေကြောင်း	အသုံးမပြုပါ	-	-	-

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊သမ္ဗာန် ၊ ၂ – စက်လှေ၊ ၃ – သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမရှိပါ။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက် လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင် ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွား လှည်း
အရေအတွက်	-	-	-	၃၄	၁	၅	-	-

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့်ဆိုင်ကယ်၃၄စင်း၊ထော်လာဂျီ

၁စင်းနှင့်ကား၅စီးရှိပြီးအများစုမှာတစ်ပိုင်တစ်နိုင်သွားလာရေးနှင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက်ဆိုင်ကယ်ကိုအများစုအသုံးပြုကြသည်။

(၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	-	-	-
ဆိုလာစနစ်	၇	ညံ့	ရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၄၈	ညံ့	ရှိ
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁	ညံ့	ရှိ
လေစွမ်းအင်	-	-	-
ဇီဝလောင်စာ	-	-	-
အခြား	၄	-	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လာချင်ကျေးရွာသည်အိမ်ထောင်စုစုပေါင်း ၆၀ စုရှိပြီး အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်ကိုသာ အဓိကထားပြီး သုံးစွဲလျှက်ရှိ ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ပြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၃၁	၁၇	၂၇	၂၀	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာနှင့် ပါတ်သက်၍ တယ်လီဖုန်း (၃၁) လုံးရှိသောလည်း ဖုန်းလိုင်းများမရရှိသဖြင့် ဖုန်းခေါ်ဆို၍မရ

နိုင်ပါ။ရေဒီယို၁၇လုံး၊ တီဗွီ၂၇လုံးနှင့်စလောင်း၂၀ခုရှိပါသည်။

(ဃ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	မရှိ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	သင့်
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	သင့်
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ညံ့
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	သင့်
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များထိန်း သိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	သင့်
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	မရှိ

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇–၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာအတွင်းလူငယ်များလူမှုရေးလုပ်ငန်းများ၊ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု အသင့်အတင့်ရှိကြပြီး၊ အားကစားကွင်း(ဘောလုံးကွင်း)ရှိ ကျစ်လစ်ခိုင်မာသည့် အားကစား အဖွဲ့ကော်မတီမရှိသင်တန်းနှင့်အားကစားပစ္စည်းလက်လှမ်းမှီမှုမရှိ၊ ရှေးအစဉ်အဆက်ကထိန်း သိမ်းလာခဲ့သောရိုးရာယဉ်ကျေးမှုများကို ထိန်းသိမ်းရာတွင် အသင့်တင့် ပါဝင်မှုရှိ၊ စာကြည့်တိုက်မရှိ၊ စာကြည့်သော အလေ့အထမရှိ လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြစရာ လုပ်ငန်းမယ်မယ်ရရမရှိ ကျေးလက်ဦးစီးမှ ဖွင့်လှစ်မည့် အလုပ်အကိုင်သင်တန်းများ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်းအတွက်စိတ်ဝင်စားမှုရှိပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ–၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း၊ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ရေဒီယိုလိုင်းစသောဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေပြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြုအဆောက်အဦများရှိခြင်း	မရှိ
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	မရှိ
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက်ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	မရှိ

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ရွာသားများသည်မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းလိုင်းများ၊ဆက်သွယ်ရေးတာဝါတိုင်များ နှင့် ရုပ်မြင်သံကြား လိုင်းများမရရှိပါဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကိုအသုံးပြုနိုင်ရန်ခက်ခဲသည့်အပြင် ရွာသူ/သားများမှ အာမခံလုပ်ငန်းအပေါ်ယုံကြည်မှုနှင့်စိတ်ဝင်စားမှုနည်းသောကြောင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထား သူမှုမရှိကြပါ။ ကျေးရွာတွင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ်သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ဗဟုသုတလည်းနည်းပါးကြသည်။ရွာသားများသည်လိုအပ်ပါကရဲစခန်းသို့အလွယ်တကူဆက်သွယ်၍မရနိုင်သောကြောင်းချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	မရှိ	သာမန်	စိုးရိမ်ရသည်	မရှိ

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ခိုးမှုအနည်းငယ်သာရှိသည်။ သာမန်ကိစ္စများကိုကျေးရွာရာအိမ်မှူးနှင့် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့မှဖြေရှင်းပေးသည်။မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုတွင် အနည်းငယ်စိုးရိမ်ရသည့် အခြေအနေတွင်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် ပြောင်းသီးနှံ တို့ကိုအဓိက စိုက်ပျိုးကြပြီး အခြား နှစ်ရှည်အပင်များကိုလည်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	လာချင်ကျေးရွာသည် လကင်ချောင်း၏နဘေးတွင် တည်ရှိပြီး၊ အုပ်ချုပ် ရေးရုံးစိုက်ရာ ဆော့လော်မြို့နှင့် (၁၀၀)မိုင်ကျော်ခန့်ဝေး ကွာ၍ လာချင် ကျေးရွာ၏ အရှေ့မြောက်ဘက် (၂)မိုင်အကွာတွင် ချီဝင်းကျေးရွာ၊ အနောက် မြောက်ဘက် (၃)မိုင်အကွာတွင် ကန်ကုန်ကျေးရွာ ၊အနောက် တောင်ဘက် (၃)မိုင်ခန့်အကွာတွင် မော်ဝီကျေးရွာတို့နှင့် နယ်နမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက် ရှိပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး အထိုက်အလျောက် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလုံခြုံရေးအတွက် ခြံစည်းရိုးခတ် ထားနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။ လူငယ်များကြားတွင် မူးရစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲသူ အချို့ရှိသောကြောင့် မူးရစ်မှုခင်း ပညာပေးအစီအစဉ်များ ဟောပြောစီစဉ်နိုင်ပါက အထောက်အပံ့ တစ်ခုဖြစ်လာနိုင်သည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျေးရွာတွင် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း(၃)ဖွဲ့ရှိပြီး အဖွဲ့အစည်း အားလုံး သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ လာချင်ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိပါသည်။ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးတွင် ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၁၀၀)မိုင်ကျော် ကွာဝေးခြင်း၊ ကျေးရွာ၌ဆေးဆိုင်များ မရှိခြင်းအတွက်ကြောင့် ကျေးရွာ တွင်အချို့လူနာများအား ဆေးမီး တိုများဖြင့် ကုသကြပါသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် ချောင်းရေပေါ်များသဖြင့် အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ်ကို အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ သုံးစွဲနိုင်ကြပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင်ဆက်သွယ်ရေးအတွက်ဖုန်းအသုံးပြုနိုင်မှုမရှိခြင်း၊ အင်တာနက်အစရှိသော လူမှုကွန်ရက်များကိုချိတ်ဆက်အသုံးမပြုနိုင်ပါ။
• သဘာဝအရင်းအမြစ်	ကျေးရွာအနီးဒေသနေရာများတွင်တောင်ကတုံးများသာများတော့သည်။ ဒမိုင်နှင့်အထက်တောင်စွယ်တောင်တန်းနှင့်လျှိုမြောင်များအကြားတွင်သာသစ်တောများပေါက်ရောက်ကျန်ရှိပြီးယခုအခါတွင် ဒေသတွင်းအလွန်အကျွံသစ်ခုတ်မှု၊မီးသွေးဖုတ်ခြင်းများရှိနေပါသည်။
• လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု	ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုခံရနိုင်သောလူအုပ်စုများတွင်လည်းလူငယ်၊အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု၊လက်လုပ်လက်စားကျပန်းများ၊ဆေးစွဲသူများ၊ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများနှင့်ကားသမားများသည် ထိခိုက်လွယ်မြင့်သည်။လူငယ်များသည်မိသားစုဝင်ငွေအတွက်အဓိကအလုပ်လုပ်ကိုင် ရှာဖွေရသူများဖြစ် သဖြင့်လုပ်ငန်းခွင်တွင် ထိခိုက်နိုင်ခြင်း၊မိသားစုနှင့်အဝေးတွင်သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရသောကြောင့် ကူးစက်ရောဂါများကူးစက်နိုင်ခြေများခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်ခံရနိုင်ခြင်း၊ ဆိုင်ကယ်အသုံးပြု များသဖြင့်ယဉ်တိုက်မှု မတော်တဆဖြစ်နိုင်ခြေများခြင်းတို့ကြောင့်ထိခိုက် လွယ်မှုမြင့်သည်။လက်လုပ်လက်စားကျပန်းအိမ်ထေစုများမှာလည်းအ မျိုးသမီးလုပ်အားခနည်းခြင်း၊အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရှိခြင်းတို့ကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်သည်။ဆေးစွဲသူများအနေဖြင့်လည်းဝင်ငွေ နည်းပါးခြင်း၊ဆေးဖိုးကုန်ကျစရိတ်များခြင်း၊ဆေးထိုးအပ်မှတဆင့်ကူး စက်ရောဂါများအလွယ်တကူကူးစက်နိုင်ခြင်း၊ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများ ရာဇ ဝတ်မှုကိုအလွယ်တကူချိုးဖေါက်မှုဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက် လွယ်မှုမြင့်သည်။စျေးကားမောင်းပြီးအသက်မွေးသူ များမှာလည်းယဉ်အန္တရာယ် အချိန်မရွေးကျရောက်နိုင်ခြင်း၊ မနိုင်ဝန်များဖြင့်နေ့စဉ်သွားလာ နေရခြင်းတို့ကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

အဟာနဲ့အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	မြင့်သည်။
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးပညာမရှိပါ။ သားဖွါးဆရာမ (သို့မဟုတ်) အရံသားဖွါးသင်တန်းပေးရန်လိုအပ်သည်။
• ပညာရေး	ကျောင်းတွင် စာကြည့်တိုက်၊နားနေခန်းများအဆင်ပြေမှုမရှိပါ။ ဝန်ထမ်း အိမ်ယာဆောင်မလုံလောက်ပါ။

နောက်ဆက်တွဲ (၃)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှဖြေရှင်းနည်းအထိ)

စဉ်	အခက်အခဲပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခွင့်အလမ်း	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနည်း	စီမံချက်
၁	ရွာတွင်းသွားလာရေးခက်ခဲ၊ယာဉ်များသွားလာ၍မရ	ချောင်းရေတိုက်စားမှု၊ ချောင်းပြိုရေကြီးရေလျှံမှုကြောင့်ရွာတွင်းလမ်းများတွင်၊သစ်တုံးများ၊ရွှံ့မြေကြီးများ ပိတ်ဆို့နေခြင်း	ငှားရမ်းအသုံးပြုရန် စက်ယန္တရားများရှိ၊ အလုပ်သမားများခေါ်ယူနိုင်	ပိတ်ဆို့ပျက်စီးမှုကြီးမားမှုကြောင့်လူအင်အားဖြင့်မနိုင်၊ငွေကြေးမတတ်နိုင်	ပိတ်ဆို့နေသောလမ်းအားစက်ယန္တရား၊လူအင်အားတို့ဖြင့်ဖယ်ရှားဆောင်ရွက်မည်	သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆေ ာင် ရွက်သွားမည်။
၂	ကျောင်းသူ/သားများစာသင်ကြားရေးတွင်သက်တောင့်သက်သာမရှိ	ရေကြီးရေလျှံမှုတွင် ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများမျောပါပျက်စီး	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများရှိ၊ပရိဘောဂများပြုလုပ်ရန် ကုန်ကြမ်း(သစ်)များရှိ	ငွေကြေးအခက်အခဲရှိ	ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း	သက်ဆိုင်ရာပညာရေးဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အကောင်အထည်ဖော်ရွက်သွားမည်။

၃	ခေတ်ပေါ်ဒစ်ဂျစ်တယ်ပစ္စည်းများသုံးစွဲနိုင်မှုအားနည်း၊ ကျောင်းသူ/သားများ ညအချိန်တွင် စာများလေ့လာ၍မရ	အားကောင်းသောလျှပ်စစ်မီး မရရှိခြင်း	အသေးစား ရေအား လျှပ်စစ် စက်ရုံများ ဆောက်လုပ်နိုင်သည့်ချောင်းများရှိ	ငွေကြေးအခက်အခဲရှိခြင်း နည်းပညာလိုအပ်ခြင်း	အားကောင်း၍လုံလောက်သော အသေးစားရေအား လျှပ်စစ်စက်ရုံတည်ဆောက်ခြင်း	အားကောင်းသောရေအားလျှပ်စစ်ရရှိအောင်သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍အအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်
၄	ကုန်ပစ္စည်းများ အဆမတန်ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်	လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ	ကျေးရွာချင်းဆက် လမ်းများရှိ	ရာသီမရွေးသွားလာ၍ မရ	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအားရာသီမရွေး သွားလာနိုင်ရန် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်သွားမည်။
၅	သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ မလုံလောက်	ရေပိုက်/ရေကန်မလုံလောက်ခြင်း	သန့်ရှင်းသည့် စိမ့်စမ်း/ချောင်းရေများ ပေါများခြင့်	ရေထွက်ပင်ရင်းနှင့် ကျေးရွာအလှမ်းကွာဝေးခြင်း၊ငွေကြေး အခက်အခဲရှိခြင်း	ရေပိုက်များဖြင့် ရေသွယ်ယူခြင်း၊ ရေကန်များတည်ဆောက်ခြင်း	သန့်ရှင်းလုံလောက်သော သောက်သုံးရေရရှိရန်မြို့နယ်ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
၆	ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	သစ်တော/သစ်ပင်များ ကျန်ရှိခြင်း	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအတွက် တောင်ယာခုတ်ခြင်း၊ထင်းများအသုံးပြုခြင်း	သဘာဝထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ စနစ်အစား လေှခါးထစ်စိုက်ပျိုးရေးစနစ်အစားထိုးခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ နည်းပညာများရယူကာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၇	လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုနိမ့်ပါးခြင်း	အသိပညာ ဗဟုသုတများ နည်းပါးခြင်း	အသိပညာတိုးပွားရရှိနိုင်ရန်စိတ်အားထက်သန်မှုရှိခြင်း	ဝေးလံခေါင်းဖျားအရပ်ဒေသဖြစ်၍ သတင်းအချက်အလက်များနှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း	စာအုပ်၊စာနယ်ဇင်း၊သတင်းစာများဖတ်ရှုခြင်း၊ရုပ်မြင်သံကြားသတင်းအစီအစဉ်များ၊ပညာပေးဇာတ်လမ်းများကြည့်ရှုခြင်း၊ရေဒီယိုလိုင်းများဖမ်းယူနားဆင်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ကြည့်တိုက်များတည်ဆောက်ခြင်း၊အသိပညာပေဟောပြောပွဲများ၊သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
၈	(စပါး၊ပြောင်း) အထွက်နှုန်းနည်းခြင်း	မြေသြဇာမကောင်းခြင်း၊မျိုးမကောင်းခြင်း၊စိုက်ပျိုးရေးစနစ်မမှန်ခြင်း၊ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း	ဓာတ်မြေသြဇာများ၊မျိုးများသွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်သည့် ဈေးရှိသည်	ငွေကြေးအခက်အခဲရှိခြင်းဝယ်ယူမည့်ဈေးနှင့်အလှမ်းကွာဝေးခြင်း	သဘာဝဓာတ်မြေသြဇာများအသုံးပြုခြင်း၊မျိုးကောင်းများအသုံးပြုစိုက်ပျိုးခြင်း၊စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းများ/ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေးဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍မျိုးကောင်းမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိနိုင်ရေး၊နည်းပညာသင်တန်းများ/ဟောပြောပွဲများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၉	(နွားနောက်၊ဝက်၊ကြက်)တိရစ္ဆာန်များသေခြင်း	ရာသီအလိုက်တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါများပြားခြင်း	တိရစ္ဆာန်ကုဆေးဝါးများသွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်သည့်ဈေးရှိ	ငွေကြေးအခက်အခဲရှိခြင်းဝယ်ယူမည့်ဈေးနှင့်အလှမ်းကွာဝေးခြင်း	တိရစ္ဆာန်ကုဆေးဝါးများဝယ်ယူကုသခြင်း၊ဒေသတွင်းရှိ တိုင်းရင်းဆေးများဖြင့် ကုသခြင်း	သက်ဆိုင်ရာမွေး/ကုဌာနအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ တိရစ္ဆာန်မွေး/ကုနည်းပညာဟောပြောပွဲ/သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
၁၀	နှာစေး၊ချောင်းဆိုးနှင့်ဝမ်းပျက်/ဝမ်းလျော	ကျန်းမာရေးအသိပညာအားနဲခြင်း	ဆေးဝါးများဝယ်ယူနိုင်ခြင်း	နားလည်တတ်ကျွမ်းသည့်ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူများမရှိခြင်း၊ငွေကြေးမတတ်နိုင်၊မြို့နှင့်အလှမ်းကွာဝေးခြင်း	လက်လှမ်းမှီသည့်ဆေးဝါးများဒေသထွက်တိုင်းရင်းဆေးများဖြင့်ကုသမည်	သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းများတည်ဆောက်ခြင်း၊ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်သွားမည်။
၁၁	အမျိုးသမီးများ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်/ရပိုင်ခွင့်များနဲပါးနေခြင်း	ရပ်ရေး/ရွာရေးများတွင်အမျိုးသမီးများပါဝင်ခွင့်နဲပါးခြင်း	ရပ်ရေး/ရွာရေးများတွင်စိတ်အားထက်သန်သောအမျိုးသမီးအင်အားရှိ	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့မရှိခြင်း၊အမျိုးသမီး၏လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းအကန့်အသတ်ရှိသည်ဟုယူဆလေ့ရှိခြင်း	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်း၊အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း၊အသိပညာဟောပြောပွဲများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၁၂	လူငယ်ဘဝများပျက်စီးခြင်း	မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်း/ဝယ်ယူသုံးစွဲမှုရှိခြင်း	ကျေးရွာပြည်သူလူထုမှမူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရန်စိတ်အားထက်သန်မှုရှိခြင်း	မြို့နှင့်အလှမ်းကွာဝေးခြင်း၊အရေးယူဆောင်ရွက်မည့်အဖွဲ့အစည်းများအားနဲခြင်း	လူငယ်ထုအတွင်းမူယစ်ဆေးဝါး၊အသိပညာပေးခြင်းလူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်ရေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာရဲတပ်ဖွဲ့/အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ကာ မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာဟောပြောပွဲပြုလုပ်ခြင်း၊လူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
၁၃	ယာဉ်၊စက်ပစ္စည်းများပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနိုင်မှုအားနဲခြင်း	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများမရှိခြင်း	ယာဉ်၊စက်အပိုပစ္စည်းများ ဝယ်ယူနိုင်	ဝယ်ယူရရှိနိုင်သောနေရာနှင့်အလှမ်းကွာဝေးခြင်း	ယာဉ်၊စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်ရေးနည်းပညာသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ကျွမ်းကျင်လုပ်သားမားခေါ်ယူခြင်း	သက်ဆိုင်ရာကျေးလက်ဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ယာဉ်စက်ပစ္စည်းပြုပြင်ရေးသင်တန်းမှားဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်သွားမည်
၁၄	လုပ်ငန်းများတိုးချဲ့မလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း	လုံလောက်သောအရင်းအနှီးများမရှိ	စျေးကွက်ရှိ	လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းအားနဲခြင်း	ချေးငွေများရယူအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာန/အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍လုံလောက်သောချေးငွေများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ။

၂။ ၂၀၁၇ ခု ဒီဇင်ဘာလက လာချင်ကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ။

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။

အပိုင်း(ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ပုံစံ

ကျေးရွာ –   ကျေးရွာအုပ်စု –   မြို့နယ် –   တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် –
စီမံချက်အမည် –
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ   –
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ဆန္ဒဖော်ပြရန်)
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ)

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	**ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်**
• xxxxxxxxxx (ငွေသား) • xxxxxxxxxx (ငွေသား) • xxxxxxxxxx (ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်/ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့်သူ ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း –
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန် –
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် –
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

စီမံချက်လုပ်ငန်း အကောင်ထည်ဖော်မည့် အဆင့်များ

စဉ်	လုပ်ငန်း(Activity)	ရလဒ်(Result)
၁	စီမံချက်အကြောင်းအရာပြင်ဆင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ အစည်းအဝေးများ	• စီမံချက်အကြောင်းအရာ အသေးစိတ် ရေးဆွဲပြီးခြင်း၊
၂	စီမံချက်အကြောင်းအရာကို ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း	• စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၏ အတည်ပြု ချက် ရရှိပြီးခြင်း
၃	စီမံချက်အတည်ပြုချက်ရယူနိုင်ရန် လိုအပ်သည်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း (မရှင်းသည်များ ဖြေကြားခြင်း၊ ပြင်ရန်လိုသည်များ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း စသည်)	
၄	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ ဘဏ်စာရင်းဖွင့်ခြင်း	• ကော်မတီဘဏ်စာရင်းသို့ ရန်ပုံငွေ လွှဲပြောင်းပြီးစီးခြင်း
၅	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ ရန်ပုံငွေ တောင်းခံလွှာ တင်ခြင်း	
၆	လုပ်ငန်းများလက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ○ xx ○ xx	• အကောင်အထည်ဖော်ရေးလုပ်ငန်း ပြီးစီးမှု ရာခိုင်နှုန်း
၇	လုပ်ငန်းပြီးစီးမှု လစဉ်အစီရင်ခံခြင်း	• လစဉ်လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု အစီရင်ခံ စာများ
၈	စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မှုပြီးစီးခြင်း ○ စီမံချက်ပြီးစီးမှုအခြေအနေ၊ ငွေကြေးရှင်းတမ်းများ အား ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးလက်/ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း ○ ကျေးလက်/ဦးစီးဌာနကစီမံချက်ပြီးစီးမှုအားလေ့လာဆန်းစစ် ခြင်း ○ (လိုအပ်လျှင်) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ရေရှည် ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ က အခြားအကောင်ထည်ဖော်မည့် ကော်မတီ (သို့) ဌာနသို့ လုပ်ငန်းလွှဲပြောင်း ပေးအပ်ခြင်း	• စီမံချက်လုပ်ငန်းပြီးစီးမှုအစီရင်ခံစာ • စီမံချက်လုပ်ငန်းပြီးဆုံးကြောင်း ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ အတည်ပြုချက် • လုပ်ငန်းလွှဲပြောင်းပေးအပ်ပြီးခြင်း

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ

DRD ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

HIVခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်

MADB မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

MEB မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်

MMK မြန်မာကျပ်

MoALI စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့